

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József ktr. herceg-utca 1. (Bika-bérbház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XX. évf. 15. sz. 1943 január 20 szerda

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

A hűség

A hűség fogalmának is gyönyörű kikristályosodását láthatjuk az életben. Amint a kijegecesedésnek ezernyi változata van, úgy a hűség megnyilatkozásának is számtalan példát sorolhatunk fel. Amilyen megbecsülhetetlen erény az ember számára a hűség megnyilatkozása, olyan káros a hűség hiánya. Menyny akadályt el tud hárítani az olyan ember, aki másokkal szemben a hűség útján jár, milyen dicső tetteket tud végrehajtani, akinek szíve hűséggel van tele.

Két szív összetalálkozását az életben az teszi állandóvá, ha hűségesek tudnak lenni egymáshoz. A szerelmet az teszi igazá. A házassátnak ez ad tartalmat. A bajtársakat ez kapcsolja össze. A házával szemben ennek a jegyében történnek és mennek végbe az önfeláldozásig kitartó szolgálatok. Nemcsak a katonákban kell megenni ennek az erénynek, hanem a polgári társadalom minden tagjában. A haza oltalmazó és gondoskodó erejét hűsége megmentésével viszonozhatjuk. A hűségben él, a legnehezebb próbákat is el tudja szenvedni, mert ezzel ad kifejezést benső érzelmének.

Az a bátorság és elszántság, amellyel honvédeink ellenállnak az ellenség erőfeszítéseinek, a hűséget jelenti az elhagyott hajlékuk szemből és a benne maradtak iránt, de legjobban a földért, amelyen járunk és épültek házaik, amelyek kenyert ad és amelyen barmaink legelnek. A magyar föld hangtalanul türte, ha idegen akasztott bele két vagy suhintotta meg kaszáját. De ennek a néma türesnek nagy ereje van s akik ezt megérzik, azok ezért a földért meg tudnak halni.

A magyar rög felett most a tél nyugalma terül el, de messze orosz mezők felett a magyar honvéd hűségének minden erejével harcol, hogy ezt a nyugalmat ne háborítsa meg senki s a tavaszi ébredés szépségét össze ne törje a gyűlölet ereje. Ez a rendíthetetlen erő milyen szépen összeköti a hős szívetek abba az egyforma ruhába, amelyik sok különböző testalkatot legkierőt takar és véd. Bajtársak ott a hűség útján! Előjárók és vezetettek a nagy parancsolat végrehajtását hűséggel oldják meg.

Íthon mikor valóságos meg ez a nagy összetartozás, azért, hogy erősek legyünk. Mikor eszmélnek rá a gancsoskodók, hogy nem az a törvény, hogy valakit elejtünk, ha még olyan hűséges is, nem az a szolgálat, hogy alakoskodjunk, hanem ösztíntek legyünk. A szellemi tehetség és földi javak bősége vezetésre és adakozásra indíton kit-kit. Magam járjak elől tettetés nélkül s ne mások sirtásói legyek, amikor élet kell minél több ezen a földön, ahol a gondviselés eddig megőrzött, mint magyarokat. Oh annak, aki ennek a földnek ke-

Leleplezték az ál-Bencsik Zoltán példátlan szélhámosságait,
Debreczenben is éveken át nagy szerepet játszott

Keleten ezer kilométeres fronton tart a nagy téli csata

Meghiusult a bolsevisták betörési kísérlete honvédeink arcvonalán
Leningrádnál és Sztalingrádnál erőszakolja különösen a szovjet támadásait
Nyugtalanság és fokozódó éberség Svédországban,
hol villámtámadásra készültek fel

A keleti fronton egyre tartanak a súlyos harcok. Mint Berlinből jelentik, a német fővárosba általában gyéren érkeznek hírek a keleti arcvonalon folyó téli csatáról és ezek is általános jellegűek, úgyhogy a harcok pillanatnyi helyzetét főként csak a hadjelentés alapján lehet megítélni. A harciéri közleményekből eddig mindenesetre kitétnék, hogy a küzdelem változatlan hevességgel folyik tovább.

Német katonai körökben kiemelik, hogy a német hadsereg Sztalingrád környékén súlyos körülmények között folytatja a küzdelmet a minduntalan támadó ellenséggel. A sztalingrád környéki csapatok mintegy sündisznóállást képeznek és a velük való üszeköltetést légi úton tartják fenn. Megjegyzik továbbá, hogy az ott levő csapatok rendelkezésére főként csak romokban heverő épületek állnak és ez szállítás tekintetében jelent hiányt. Ezenkívül bizonyos ellátási nehézségeket is le kell küzdeniük.

Rámutatnak arra, hogy a védőerőparancsnokság jelentései nagy gonddal és különös elővigyázattal készülnek és ezért minden abban levő szóknak különös jelentősége van.

A MAGYAR CSAPATOK ELLENTÁMADÁSA

A magyar csapatok harcra iról találunk beszámolót a Nemzetközi Tájékoztató Iroda keddi reggeli jelentésében.

Eszerint a Don középső folyamánál nem csökkenő hevességgel tovább folytatók a súlyos harcok anélkül, hogy a számbeli túlényben levő bolsevistáknak helyi eredményeknél többet sikerült volna elérniük. Hajnal óta ismét megeléknült a harci tevékenység. A német és magyar csapatok, miután minden bekerítő kísérletet meghiúsítottak, ellenlőkésre sorakoztak fel. Ez az ellentámadás még folyamatban van.

nyerét eszi, annak nem szabad hűtlenségbe esni, semmi körülmények között. Elvárhatja a magyartól a Gondviselő, hogy családjában épp úgy hűséges,

A LENINGRÁD KÖRÜLI HARCOK

A keleti hadszínterről Zürichbe érkező jelentések szerint a harcok most már nemcsak a Voronyezs-nél kezdődő több mint 1000 km-es fronton tombolnak egyre nagyobb hevességgel és egyre több ember és hadianyag harcbevetésével, hanem az északi szakaszon is, ahol a szovjet a Ladoga-tó felől délre nagy erőkkel támadja a névamenti német állásokat. A harcok központja tegnap reggel óta Schlüsselsburg, az illteni új offenzívát állítólag Timosenko tábornagy vezeti, aki friss hadosztályokkal ki akarja kényszeríteni a Néván való átkelést, hogy Leningrádot felszabadítsa a hosszú ostrom alól. A déli front északi szakaszán a harcok súlypontja továbbra is a Don és a Donec mentén Kamenzk mellett van, míg a déli szakaszon a Kaukázusban és Armavir felé vezető vasútvonal mentén folynak a leghevesebb harcok. Sztalingrádban a gyári negyedben is folytatódnak a heves harcok, különösen a nyugati és délnyugati városrészekben.

ÉSZAK-LÍBIÁBAN

Rommel hadserege folytatta tervszerű hadmozdulatait, ami viszont korántsem jelenti, hogy Montgomery csapatai ellenállás nélkül folytathatnák előnyomulásukat Tripolisz irányában. Erős német és olasz utóvédékek szívós ellenállása először Vadi Zem-Zemnél, majd attól nyugatra Sedadánál súlyos veszteségeket okozott a brit csapatoknak, különösen a páncélos köteleknek azon a három sivatagi úton, amelyek Buerától Líbia északi és délnyugati részeibe vezetnek, heves harcok folynak, azoknál a veszélyes aknamezők is erősen hátráltatják a 8. hadsereg mozgulatait. Kairói jelentés szerint Vadi Sofegginaál erős német-olasz utóvédékek állnak. Ezeket az állásokat nagy aknamezők védik. Rommel csapatainak

zöme azonban Taurga—Hons és a Beni—Urli—Taruhma vonalon folytatja tervszerű hadmozdulatait.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda az északafrikai helyzetről a következő tudósítást közli:
A német-csász pánccélos hadsereg hétfőn csak az arcvonal néhány szakaszán jutott közvetlen harci érintkezésbe a 8. brit hadsereggel, amely Rommel tábornagy kötelekeinek tervszerű mozgulatait csak habozva és egyre lassabban követi.

A sikeres német rohamesapat-vallalkozásokban ejtett foglyok vallomásai szerint Montgomery újabb támadásának első napjaiban sokkal nagyobb veszteségeket szenvedett aknakutató kézzel való ellenállásának miatt, mint a többi harci övezetben.

MIT BESZÉLT ATTLEE

Mint a Német Távirati Iroda Amsterdamon át jelenti, a tlee helyettes brit minisztereinek — a brit hírszolgálat jelentése szerinti — nyilatkozott az angol alsóházban. Bevezetőül megállapította, hogy a háborús eredmények áttekintésénél a szövetségeseinknek át kell engedniök az elsőbbséget a vörös hadseregnek.

A líbiai harci cselekményekkel kapcsolatban Attlee kijelentette, hogy a szövetségesek célja az északafrikai ellenséges erők teljes megsemmisítése.

A tuniszi helyzet ismertetésénél Attlee figyelmeztetett arra, hogy a rossz időjárási viszonyok a páncélosok és járművek bevetését gyakorlatilag lehetetlenné tették. A rossz idő akadályozza a repülőterek és utak építését is.

A helyettes brit minisztereinek a következőképpen fejezte be nyilatkozatát: „Teljes a bizalmunk Anderson tábornokban. Eisenhower tábornokban, a tuniszi szövetséges csapatok érfiaiban.”

SVÉDORSZÁG

napok óta a feszült érdeklődés előterébe került. A finn sajtó rámutat arra, hogy Svédországban egy idő óta bizonyos nyugtalanság és fokozódó éberség tapasztalható, ami azt jelenti, hogy komolyan számolnak

északi háborús fejlemények le

hetőségével.
A „Svenska Pressen” meg jegyzte például, hogy könnyelműség volna feltételezni, hogy a szövetségesek közvetlen támadása a tengelyhatalmak által megszállva tartott valamelyik európai területen nem következhetik be eszámán azért mert eddig nem történt meg.

FELKESZÜLÉS

„VILLÁMTÁMADÁSRA”

A svéd kormány az utóbbi hetekben elrendelte az egész országban a védelmi készültség megszigorítását. Ez különösen abban nyilvánult meg, hogy a gyobbszámú katonaköteles ember számára hosszabb gyakorlatokat tüztek ki. Mint Hansson minisztereinek hétfőn a parlamentben közölte, ezeket az intézkedéseket az általános helyzetre való tekintettel rendelték el, nem pedig azért, mintha valamelyik hatalom fenyegetné Svédországot.

Az általános bizonytalanság — mondotta a minisztereinek — megerősítette a kormány meggyőződését, hogy állandóan résen kell lennie. Még mindig fennáll a hadszínterek gyors eltolódásának lehetősége és Svédország még mindig a veszélyes övezetben van.

Ugyanakkor a minisztereinek közölte, hogy Thörnell tábornok a svéd véderő főparancsnoka a kormány hozzájárulásával utasítást adott alantasainak, hogy abban az esetben, ha támadás következne a központonl való érintkezés megszakadna, valamennyi alárendelt parancsnokság önállóan intézkedik és nem szabad kétségben lennie azért, hogy a védelem működésbe lép. Villámtámadás esetén ugyanazszal kell számolni, hogy a támadó, mint ez korábbi esetek

FONTOS TUDNIVALÓK

Cukrárszázak, hentes- és mészroszületek, sütőipari üzemek zárórója. (3.)

A tábori postai esomagtorgalom ideiglenes szüneteltetése. (3.)

TÓKÉS FOTO

A női betegségek gyógykezelésében a régebbi, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvízét gyakran alkalmazzák, mert reggel ébýomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül biztosan jelentkezik. Kérdezze meg orvosát!

ben történt, a vakhírek terjesztését is felhasználja az ellenállás megbénítására. Thórneli tábornok parancsa tehát leszögezi, hogy az ilyen híreszteléseket hamisaknak kell tekinteni, különösen pedig azt az esetleges jelentést, hogy az ellenállást megszüntették.

Azt a tényt, hogy a főparancsok utasítását éppen a jelenlegi pillanatban követték a nyilvánossággal, stockholmi politikai körökben annak bizonyítékaként tekintik, hogy a kormány ma sokkal inkább számít északeurópai katonai bonyodalmak lehetőségével, mint régebben.

ÚJ KORMÁNY ALBÁNIÁBAN

Rómából hivatalosan jelentik, hogy Albániában kedden új kormány alakult. Miniszterelnökké és ideiglenes belügyminiszterévé Ekmek Libokovát nevezték ki.

LEGBŐL KAPOTT KITALALÁS

Hírheter német helyről közlik: A Wilhelmsrasen légből kapott kitalálásnak minősítették azt az angol forráshól származó jelentést, amely szerint egy portugál gazdasági küldetéség Németországba készült, de később lemondott utazásáról, mert Portugáliának hírtelen aggodalmaj támadtak atekintetben, vajjon Németország fizetőkés-e?

BORIS BOLGÁR KIRÁLY

őnesküihallgatáson fogadta a távozó Krenski német altábornagyot — jelentik Szófiából.

CHILE

A túlsó földtéken diplomáciai vonatkozásban leginkább Chile körül csapkodnak a hullámok. Alessandri volt chilei köztársasági elnök az „Opinion” című lapban írt cikkében állást foglalt az ellen, hogy Chile megszakítsa diplomáciai kapcsolatát a tengelyhatalmakkal.

Rios jelenlegi elnök röviddel a szenátus külpolitikai vitájának megindulása előtt a legtöbb chilei tartományban elrendelte a rendkívüli állapotot. Rios 1942 júniusában felhatalmazást kapott a kongresszustól, hogy támadás, invázió, vagy szabotázsveszély esetén elrendelje az ostromállapotot. Az érintett tartományokban a polgári hatóságokat katonai parancsnokságok váltják fel. A rendkívüli állapotot bejelentő határozat szerint ezt az intézkedést a nemzeti védelmi tanács javasolta.

FRANCIAORSZÁG

Vichy jelentés szerint Laval miniszterelnök hétfőn értekezletre hívta össze az újonnan megszállt úvezel prefektusait. Az értekezleten az egyes reszortminiszterek tájékoztatták a prefektusokat néhány fontos kérdésben. Az értekezlet végén megérkezett Pétain tábornagy, akit

a prefektusok tájékoztatták az ország helyzetéről. Az értekezlet után közös ebéd volt, amelyen Laval miniszterelnök ismerteite Franciaország helyzetét és ennek során elsősorban a Führerrel és a német kormány képviselőivel legutóbb folytatott megbeszéléseiről számolt be.

A francia hivatalos lapban rendelet jelenik meg, amely valamennyi franciaországi zsidónak megtiltja az utazást. A rendelet nem ismer kivételeket.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnokság közli: Nyugat-Kaukázusban a német és román csapatok visszaverték az ellenséges támadásokat.

Észak-Kaukázusban és a Don vidékén újabb változatos harcok vannak folyamatban, amelyekben január 17-én és 18-án elpusztítottunk 62 szovjet páncélost.

Sztalingrád térségében a német csapatok nehéz harcokban hőiesen védekeznek a bolsevisták egyre újabb támadásai ellen.

A középső arcvonalzakaszon és az Ilmen tóól délkeletre sikertelenek voltak a Szovjet helyi támadásai.

A Ladoga tóól délre az ellenség nagy tűzértségi támogatással minduntalan támadott. Kemény harcokban visszavertük és súlyos vérveszteségeket okoztunk neki. A két harc szakaszon megsemmisítettünk 32 páncélost.

Légi harcokban, amelyekben szlovák vadászgépek is sikeresen résztvettek, saját veszteség nélkül létünk 16 szovjet repülőgépet.

Legújabb jelentés a keleti arcvonáról

Berlin, jan. 19. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a keleti arcvonáról a következőket jelenti a szerdára virradó éjjel: A középső és északi arcvonal jelentékeny hidegben és erős hófúvásban, a déli szakaszon pedig emelkedő hőmérséklet, sőt részben olvadás mellett az elkecsereedett és vállakozó harcok alig csökkentő hevessegeivel hétfőn is tartottak. A bolsevisták ismét több mint 100 páncélost, 68 löveget, 13 gyorstűzelő ágyut és sok más hadianyag mellett tíz repülőgépet veszítettek.

Nagyobb gyalogsági erőkkel végrehajtott bolsevista támadást, amely a Kaukázus nyugati részén először jelentős tért nyert, a betörés helyén elvagtunk. Az áttört gyalogsági kötelékeket széjjelvágtuk. — Egyes kisebb csoportokra most biztos megsemmisítés vár.

A sztalingrádi arcvonalon a bolsevisták támadó tevékenységének világos csökkenése állapítható meg. A Szovjet erről a szakaszról nyilván nagyobb köteleket elvont, hogy velük táplálhassa a Don-vidéki támadásokat.

A doni arcvonal déli részén a német és szövetséges csapatok minden támadást visszavertek. Részben e közben, részben ellen-támadásokban a Szovjet 22 harc kocsit veszített. Páncélos veszteségeit ezen a szakaszon rendkívül nagyok. Így egy német páncélos hadtest a legutóbbi négy hét folyamán több mint 500, egy másik hadtest még rövidebb időn belül 623 páncélost pusztított el.

A Don középső szakaszán több mint 25 fokos kemény hideg és erős hófúvások megakadályozták a nagyobb harci cselekményeket. Annál többre kell értékelni egy támaszpont német és olasz csapatokból álló személyzetének teljesítményét, amely összes fegyvereivel, valamennyi sebesültjével és nagyszámú foglyalal együtt hétfőn átközöltte magát a német vonalakhoz.

A középső szakaszon is csak helyi jelentőségű cselekmények folytak. Csúpn Velikije Lukitől nyugatra folytatta a Szovjet támadásait. A páncélos támogatással indított támadások a német páncéltörő fegyverek elhárító tüzeben összeomlottak. A Szovjet itt 14 harc kocsit veszített.

Ugyanilyen veszteségteljesek voltak a Szovjet gyengébb előretörései az Ilmen tóól délkeletre. Ezeknek az volt a céljuk, hogy fejemtsenek egy már több napja körülzárt harc csoportot. A sikertelen vállalkozásban a Szovjet 19 páncélost veszített. Egy másik helyen pedig 4 harc kocsit 15 tüntünk szét.

A Ladoga tóól délre a harcok változatlan hevessegevel folynak. A bolsevistáknak azok a fáradozásai, hogy gyalogsági és páncéloskötélékeik összpontosított bevetésével az előző napok betörési helyeit kiszélesítsék, megfúszultak.

A doni területen német vadászok 4, a szlovákok 1 gépet, a középső arcvonalzakaszon légi harcban 10 repülőgépet lelőtünk. A légharctó tűzértsége egy szovjet repülőgépet pusztított el. (MTI)

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás 969 sz. közleménye: Tripolisban az olasz és német csapatok elkecsere dett ellenállást fejtettek ki az erős ellenséges nyomással szemben és az ellenségnek érzékeny veszteségeket okoztak.

Fazzanban ránk nézve kedvezően végződő járőr-csatározások folytak. A tuniszi arcvonalon az olasz és német csapatok sikeres helyi jellegű támadásokkal tért hódítottak. Néhány tucat foglyot ejtettünk.

A légi erő a hétfől nap folyamán jelentős tevékenységet fejtött ki és hathatósan támogatta a szárazföldi hadműveleteket. A tengely vadászgépei 9 repülőgépet lelőttek, köztük néhány többmotoros repülőgépet. Egy négymotoros repülőgépet a légvédelmi útegek pusztítottak el.

Repülők bombázták Bone kikötőjét. Német repülők az algiri vizeken megtámadtak egy nagyobb hajókaravánt. Két közepes tonnátalmu gőzöst elsüllyesztettek és három másik hajót felgyújtottak. A Tripolis ellen intézett ellenséges légitámadások polgári lakókörzésekben jelentékeny károkat okoztak és a libiai lakosság köréből több áldozatot követeltek.

Ellenséges repülőgépek támadást intéztek Porto Empedocle ellen. Katonai célpontot nem ért találat. Néhány lakóház megrongálódott. A lakosság köréből két ember meghalt és kilenc megsebesült. A légvédelmi tűzértsége a támadó bombavetőket egyikét elpusztította.

Észak-Afrikában a német és olasz páncélos hadsereg továbbra is

is szvön ellenállást tanúsít az ellenséggel szemben. Tuniszban a német harei csoportok több szakaszon áttörték az ellenséges állásokat és rohammal elfoglaltak az ellenségtől szvívonsan védelmezett magaslatokat.

Nyugati légiháború

Egy német harc repülőgépközlegé január hó 18-án az esti órákban robbanó és gyújtóbombákkal támadás intézett Dower városra és kikötője ellen. Valamennyi repülőgép visszatért.

A spanyol pártminiszter Hitlernél

Berlin, jan. 19. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A Führer kedden főhadiszállásán fogadta Arrese spanyol pártminisztert. A fogadáson jelen volt Ribbentrop külügyminiszter és Bormann birodalmi vezető a pártkancellária vezetője is. A Führer hosszabb megbeszélést folytatott Arrese pártminiszterrel a Németország és Spanyolország közötti ószinte barátság szellemében.

Arrese miniszter a Führer főhadiszállásán tett látogatás alkalmával felkereste Ribbentrop külügyminisztert. (MTI)

Az áldozatok

korát eljük, éppen azért senki se panasszkodjék, hogy most ezzel, majd azzal fordulnak hozzá. Csak egy, két példát említnék meg, aztán azok, akik megadták eddig is, most is polgári téren mindazt, amit megadhattak és a jövőben is megadják, jóleső érzéssel vegyék tudomásul, hogy helyesen cselekedtek és a jó lelkiismeret nyugalmával nézzék a holnapot. Azok azonban, akik kicsinyes és önző voltukban erőket meghaladó áldozatokról szavalnak e közben éppen ezért soha senkinek semmit nem adnak, igen, ezek jobb belátásra ébredhetnek.

Itt volt a karácsony előtt meginduló „Honvédek karácsonya” számára rendezett gyűjtés. Leventék végezték. Szabályosan kiállított igazolvánnyal és elszámoldási kötelezettséggel kiszabott jelvények átadásával. Nos, egy keveset megkéselt a munka, de azért megindult. A fiúk vállalták ezt a többlet munkát igen jó kedvvel és igen nagy lelkesedéssel.

A fiúk csaknem kivétel nélkül úgy nyilatkoztak, hogy a legszegényebb helyeken, ahol szinte restelték is már előadni, hogy miért is jöttek, mosolygósan, jókedvvel adták azt, amit éppen tudtak. Néhány fillért, vagy egy pengőt. Számítatlan olyan háznál voltak, ahol már előtűnik más tárgaik is jártak, de a háziak még vásároltak egy, egy jelvényt...

Hihetetlen erőt és építést jelentett a fiukban az ilyen viselkedés és azt mondják, hogy már ezért is érdemes volt meghozni ezt a munkaadózatot és a szénvakkációt így hasznosttani.

Voltak aztán sajnálatos esetek. Soha sem ott, ahol erre méltányossági okokból a háziaknak okuk lehetett volna, mert őik maguk is rászorított volna esetleges segélyezésre. Mindig ott, ahol a jólét az előszobán meglátszott, ahonnan beljebb aztán nem is igen engedtek néhány szórványos esetben a fiúkat, hanem ridegen rámutattak az ajtóra aggodott nyomtatott táblákra, hogy: koldusok, kéregetők, nem fogadjatok!...

Alljunk meg egy szóra. Eppen itt, mert a jövőben még fokozott mértékben rászorult a magyar élet arra, hogy közadokozásra szólítsák fel az embereket. Itt nem kéregetésről, koldulásról és házálásról van szó, hanem arról, hogy azok adják meg azt, amit becsületük diktál, amiért nyugodtan itthon élnek, dolgoznak. Aki házálást, koldulást és kéregetést lát a leventék becsületos gyűjtésében, az nincs tisztában a céllal és honpolgári kötelességével. Elutasítani lehet a leventéket megfelelő formában, de durva kiszólással nem, mert erre a gyűjtésre magas helyről kaptunk parancsot a leventék szel a parancsot becsületos magyar szíval teljesítik is.

Es még egyet. Az összezszerű adat, melyet a debreceni leventéknek esetleg be kell gyűjteni a kiadott jelvények és plakettek árában, hatvan ezer pengő. Tehát egy szerény földszintes ház árát, mely szátharmincer emberközt elosztva még ötven fillért jelent. Ugyanakkor egyetlen repülőtámadás alkalmával mondjuk milliárdok semmisültek meg a nyugati nagy városokban. Itt hol van itt az arány és az áldozat? Ha már egy két pengőt kell adni, akkor némely ember áldozatról beszél, de hogy itthon esetleg foglalkozásából kifolyólag öt perc alatt megkeres tíz pengőt nyugodtan, mert kint a hovárdék tartják a mellék az ellenség előtt, azt nem veszi figyelembe. Pedig erre kell elsősorban gondolni!

Maayar hősök

Hősies támadószellemével érdemelte ki előjáról és bajtársai elismerésére Újvári Károly tizedes, egyik gyalogkötélünk tisztese.

1942 szeptember 24-én vakmerő bátorsággal vezette raját s két ellenséges fedezéket foglalt el egymás után. Eközben két nehézpuskát zsákmányolt. Az ellenség több kísérletet tett a fedezékek visszafoglalására. Újvári tizedes azonban valamennyi ellentámadást szilárdan visszaverte s mindaddig harcolt, amíg sebesülése a további küzdelemben meg nem akadályozta.

Kiváló bátorságáról és műszaki tudásáról tett tanúságot a Don menti harcokban Máte Desző hadnagy, egyik utászszázalójunk szakaszparancsnoka.

1942 augusztus 28-ától szeptember 6-ig nap-nap után végzett lelkiismeretes munkával és bátor példaadással dolgozott a Don-Potudán szögletbe telepített erős műszaki-zár létrehozásán. Az állandó ellenséges tűz ellenére is tökéletesen végrehajtotta feladatát. Szeptember 12-én, amikor a szomszédos védőszakaszba sikertült betörnie az ellenséges erőknek ezeknek további támadását eredményesen elhárította emberei öntevékeny harcbavetésével.

Szeptember 14-én ugyancsak személyesen vett részt az Uryv körül vívott harcokban és bátor küzdelemmel elragadta az ellenség egyik páncéltörő ágyúját.

Bátorságával és bajtársai iránt érzett önfeláldozó szeretetével tündette ki magát Kovács Ferenc tizedes.

1942 augusztus 28-án az a feladatot kapta, hogy másodmagával igyekezzék behatolni az ellenség véderőrendszerébe s derítse fel annak erőviszonyait.

Kovács tizedes nagy ügyességgel hajtott végre feladatát, melyen az ellenséges arcvonal mögé lopózott, ott értékes felderítést végzett s pontosan megállapította egy megerősített aknavető tüzélszolgálat helyét. Eközben bajtársai megsebesült. A szürkület beálltakor élete kockázatásával hozta vissza bajtársát.

Másnap, augusztus 29-én, ismét belopózott ellenség védővezetékére s a szovjet csapatok távbeszélővezetékét elvagdosta. Ez zel hosszabb időre megbénította az ellenséges tűzértsége tevékenységét.

Vígyszínház mozgó
Ma utóljára a legszebb és legmeghatóbb magyar film:
Enyem vagy
Fősz.: SZILÁGYI SZABÓ ESZTER, Perényi, Bihary, Biltes.
Holnaptól Budapestet megelőző: „EGÉR A PALOTÁBAN”, a legvidámabb magyar film!

Hungária Filmszínház
Negyedizigien
Főszereplők: Hosszú Zoltán, Eszenyi Olga, Nagy István, Sulyok Mária, Mály Gerő.

Apo 11. Filmszínház
Az előadások du. 3, 5, 7 óra.
Tore Svanberg, Signe Hasso, Olaf Windberg a főszerepben.
Igazi férfiak
A svéd filmgyártás hatalmas alkotása

Debrecenben éveken át dr Bencsik Zoltán néven élt és szerepelt egy vakmerő szélhámos

Más diplomájával és okirataival jó pozícióba került, igazgatot purifikált, míg végre rajlavestett

Párját ritkító szélhámoság került napfényre, olyan, mely a legfantasztikusabb detektív-regényen is túltesz. Az eset számai Debrecenben is szövegteltek. Még sokan emlékeznek itt a „föhörsre”, „dr Bencsik Zoltán”-ra, kiről persze akkor még nem tudta senki, hogy furfangos szélhámos, de azóta kiderült, hogy a név hamis, a szélhámos valódi neve Schulhof Tibor.

Így kezdődik...

A budapesti főkapitányságra feljelentés érkezett dr Bencsik Zoltán, a Bórközpont személyzeti osztályának volt vezetője ellen. A feljelentés szerint Bencsik Zoltán csak felvett neve egy szélhámos zsidónak.

Megindult a nyomozás. A budapesti detektívek először az adatok alapján dr. Bencsik Zoltán név alatt kutattak, mert Schulhof Tibor az utóbbi években ilyen név alatt követte el nagyszabású szélhámosságait.

Az ál-Bencsik Zoltán Szatmárnémetiben született 1883-ban egyszerű zsidó szülőkől. Heten voltak testvérek. Az első világháború kitörésének évében csúszott először bűn útjára a fiatal Schulhof Tibor, aki ellen akkor kisebb ügyek miatt büntető eljárás indult. Hogy ne kerüljön bírósági szék elé, megszökött és kikeresztelkedett.

A mult világháború idején önként jelentkezett a frontra, ott háborús érdemeket szerzett és kétszer megebesült. 1917-ben szabadságot kapott, mikor azonban újból vissza kellett volna térnie csapattestéhez, nem jelentkezett. Hogy ne találják meg, felvette a Kálmán Jenő nevet. A katonaságnál ettől kezdve Schulhof Tibort mint eltűntet tartották nyilván.

Jogász és hittanár képzettség nélkül

Schulhof Tibort, mint szökött katonát körözték. Hogy ne találjanak rá, vette fel a Kálmán Jenő nevet, de már doktor jelzéssel.

Schulhof Tibor tehát „megtalált”, de megszületett dr Kálmán Jenő, egy Almágy-téri jogi szeminárium tulajdonosa. A mezei jogászok hada valóssággal ellepte a szemináriumot, amely ontotta hallgatóit az egyetemi vizsgákra. A „doktor úr” ekkor meg is nősült, feleségül vette Berger Erzsébetet. — A kommun bukása után dr Kálmán Jenő zsidó hittanár a mesterutcai női kereskedelmi iskolában, noha katolikus vallásban. Négy évig tanított az iskolában, mikor azonban igazolnia kellett diplomáját, okmányai bemutatásakor megállapították, hogy valamennyi okmánya hamis. Dr Kálmán Jenő ellen közokirat-hamisítás bűntette miatt eljárás indult.

Schulhof Tibornak már gyakorlata volt, hogyan kell a bűnvádi eljárás alól szabadulni: megszökött Budapestről és felült Nagyváradon, ahol 1925-ig élt. Akkor honvágya támadt, visszatért Magyarországra és letelepedett Debrecenben.

Schulhof Tibor, alias dr Kál-

mán Jenő itt már dr Bencsik Zoltán néven szerepelt. Mint a nyomozás során kiderült, van egy igazi dr Bencsik Zoltán, aki budapesti ügyvéd.

Az ál-Bencsik első debreceni szereplése bigámiával vegyítve

Az igazi dr Bencsik egy hitelkereskedelmi korlátolt felelősségű társaság számára iparjogot és telepítési jogot kért Debrecenben, mikor azonban vállalata megszűnt, iratai egy részét itthagya. Ezeket az iratokat szerezte meg Schulhof Tibor, aki mint dr Bencsik Zoltán elhelyezkedett a debreceni Elektrolux részvénytársaságnál és annak hivatali főnöke lett. Ezt az állást felcserélte a Phönix biztosító intézet debreceni fiókjának titkári állásával.

Amióta Schulhof Tibor mint dr Kálmán Jenő eltűnt Budapestről, felesége a fővárosban egyedül élt. A kapcsolat ügylátszik nem szakadt meg közöttük, de „dr Bencsik Zoltán” már nem akart Berger Erzsébettel élni, Debrecenből Brassóba utazott és ott, bár első házassága még érvényes volt, újból házasságot kötött.

Miért, miért nem, talán a nyomozás kideríti, Debrecenbe visszaférve, házába vette első feleségét és most már a két asszony egy fedél alatt élt. — Az első feleségét Bencsik Zsuzsanna néven hűgaként szerepeltette.

1930-ban újabb állásba került az ál-Bencsik: főnöke lett a Magyar Élet- és Járudékbiztosító Intézet debreceni fiókjának. Három évvel később Csongrádra költözött és betelepedett az ottani villanytelep igazgatói állásába, amelyből később 10.000 pengő végkielégítés ellenében távozott.

A szélhámos, mint közéleti purifikátor és a Bórközpont személyzeti főnöke

A vakmerő szélhámos, mint a csongrádi villanytelep igazgatója, felcserélte a purifikátorok. Elhatározta, hogy megtisztítja a magyar közéletet a hozzá hasonló szélhámosoktól. Ehhez aztán igazán értett az ál-Bencsik. Közérdek címen röplapsorozatot indított és osztorozta a csongrádi közállapotokat.

Egy kis zsarolástól sem riadt vissza, ami nagyon jól jövedelmezett számára és meggazdagodva elhagyta a csongrádi vadászterületet, felköltözött Budapestre.

Itt már nem folytatta a röplap szerkesztését, ellenben elhelyezkedett a Nyersbőr Központnál, majd pedig a Magyar Bőripari és Nyersanyagbeszerző-és Elosztó Részvénytársaság személyzeti osztályának vezetője lett.

A mult évben, amikor igazolnia kellett származását, nem mert hamis iratait bemutatni. Emiatt nagyon idegeskedett, összeférhetetlen lett. Emiatt 1942 októberben elbocsájtották állásából.

Közben meghalt első felesége, akit dr Nagy Jánosné néven római katolikusként temettek el Budapesten, holott az asszony zsidó vallású volt.

Ezzel tehát újabb közokirat-hamisítást követett el.

Elmaradt önfeljelentés

Schulhof Tibor életének következő fejezete azután egészen

DEBRECEN 1943. I. 20.

megmagyarázhatatlan. Megírta élettörténetét, szélhámos-ságainak sorozatát, a közéleti vezetőik ellen intézett támadásainak hátterét, zsarolásait és ezt a terjedelmes iratot átadta egy ügyvédnek azzal az utasítással, hogy adja be az ügyvédségben mint önfeljelentést. — Miért akarta feljelenteni magát az ál-Bencsik, eddig még nem derült ki. Annyi azonban bizonyos, hogy az önfeljelentés elmaradt, viszont Schulhof Tibor egyik hozzátartozója jelentette fel a főkapitányságra rokonát s felhívta a rendőrség figyelmét az ál-Bencsik szereplésére.

„Dr Bencsik Zoltán” most a rendőrség foglya. A detektívek még javában kutatják előéletét. Előzetes letartóztatásba helyezték, egyelőre közokirat-hamisítás, bigámia és csalás miatt.

Révész Imre püspök a Kormányzóné akciójéért

D. dr Révész Imre püspök felhívást intézett a tiszántúli r. egyházkerület espereseihez és lelképásztoraihoz, akikkel arra kér, támogassák a Kormányzóné Öfelműtisége akcióját. Találjanak módot rá, hogy január 17-18-án február 7-ig tartó időben a református testvéreinket a téli segélyezés e hazafias és keresztény kötelességükre nyoma ékusan figyelmeztessék. Arra is külön kéri a püspök az espereseket és a lelképásztorokat, hogy magát a gyűlölmunkát hivatali és ársadalmi hatáskörükben egyaránt a legnagyobb odaadással, példaadó magyar és testvéri lélekkel segítsék elő.

A püspök felhívásának bizonyára megfelel a megfelelő eredménye az egyházkerületben.

Meghalt Morvay Mihály, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara volt alelnöke

Debrecen gazdasági-társadalmi mély megdőbbenéssel értesült a szomorú gyászúrról, hogy Morvay Mihály, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara volt alelnöke, gazdasági tanácsos, Békés vármegye törvényhatósági bizottságának örökös tagja és az ottani katolikusok világi elnöke, november 17-én 87 éves korában hosszú és súlyos szenvedés után elhunyt.

A debreceni gazdasági-társadalom körében nagy közszélemnek és nagyrabesülésnek örvendő Morvay Mihály halála oszint részvétet váltott ki. Temetése tegnap délelőtt volt Békésen.

Cukrászdák, hentes- és mészáros üzletek, sütőipari üzemek zárórája

Hirdetmény

A m. kir. iparügyi miniszter úrnak 65.800—1942 számú rendelete értelmében a cukrászdák az év május, június, július, augusztus és szeptember hónapjaiban éjfél tizenkét óráig az év többi hónapjaiban pedig éjjel 11 óráig túl nyitvatartani nem szabad. Tekintettel arra, hogy az 5550—1942 M E sz. rendelet jelenleg is hatályban van, cukrászdák az év május, június, július és szeptember hónapjaiban is legfeljebb tizenegy óráig szabad nyitvatartani.

Hentes- és mészáros üzletek, továbbá sütőipari üzletek a 134.800—1942 K K M számú rendelet alapján hozott: és jogerős 45732—1942 VI. sz. határozat értelmében reggel hét órától délután hat óráig tarthatók nyitva, délután fél 2 órától 3 óráig munkaközli szünettel, az évnek november 15-től március 15-ig, — március 16-tól november 14-ig reggel hét órától délután hét óráig tarthatók nyitva, délután fél 2-tól fél 4 óráig.

Polgármester.

A tábori postai csomagforgalom ideiglenes szüneteltetése

A m. kir. honvédezerkar főnöke úgy rendelkezett, hogy a postahivatalok a 2-vel kezdődő tábori postai számokra átmenetileg ne vegyenek fel csomagokat azért, mert részint a mozgó

hadműveletek, részint a kedvezőtlen időjárás (hóviharak) miatt a tábori postai küldemények továbbításában beállt korábbi tartózkodás miatt csak így lehet elkerülni.

Vitéz Berényi István a közigazgatási bizottságban honvédeink hősi harcairól, a hadi helyzetről és a győzelemről beszélt

Szilassy László főispán elnökölésével tegnap tartott ülést a városi közigazgatási bizottsága. A főispán elnöki megnyitójában szerettei között Vajná Lajos penzugyigazgatót és Kovács Gyula államepítészeti hivatalfőnököt abból az alkalomból, hogy miniszteri tanácsosok lettek.

A tárgysorozat előtt vitéz Berényi István ny. vezérőrnagy szólt fel. Üdvözölte a főispánt és a polgármestert az év első ülésein és boldog újévet kívánt nekik, erőt, kitartást további munkájukhoz.

Vitéz Berényi István ezután honvédeink hősi harcairól emlékezett meg:

— Szent meggyőződéssel és törhetetlen hittel hiszem, — mondotta többek között, — hogy a most folyó véraldozatban nem lesz hiábaváló a magyar katona küzdelme. Én is hiszem Göring marsall szavaival, hogy ez az esztendő a győzelem és a béke éve lesz. Ezt a hitet bennem a pillanatynyi helyzet nem ingatja meg. A háború hasonlít a verekedéshez, melyben a felek ütéseket adnak és kapnak. A tengelyhatalmak eddig súlyos ütéseket mértek ellenfeleikre, de bekövetkezett egy-egy visszautés is. A szovjet visszautása azonban csak helyi jelleggel bír, semmi esetre sem döntő. A tengelyhatalmak végleges visszautása most is be fog következni és az lesz majd a döntő.

Gondolunk kell arra a pusztulásra, ami itt bekövetkezett volna, ha a szovjet elleni küzdelem a Kárpátokon innen folyt volna le, nem pedig távol határainktól. *Mélységes háldt kell éreznünk azok iránt, akik életüket, vérüket és egészségüket tessék kockára most is, hogy a harc távol maradjon határunktól. Háldt kell éreznünk minden magyar honvéd iránt.* Ennek a hálának kifejezésre kell jutnia életünk minden vonatkozásában. Gondolkozásunkban éppen úgy, mint érzelmeinkben

A debreceni rendőrség detektívjei Budapestre utaztak, hogy Debrecenbe kísérjék az elfogott Szoboszlai Ferencet

Az Újpesten kézrekerült debreceni betörést, Szoboszlai Ferencet — mint megirtuk — az újpesti rendőrség a fővárosi hatóságoknak adta át. A sopronkőhidai fegyintézetből megszökött tettes, aki egy halott ember okmányait a magáéval keze- rével élt egy esztendőig és követelte el sorozatos bűncselekményeket a város bellerülén követelt el Szoboszlai Ferenc. Ezek közül legnagyobb arányú a Magolcsai Nagy Ferenc, Ferenc József-ű kereskedő terhére elkövetett tízezer pengő felüli értékű betörés, de öbbezett pengőre rugó ruhaneműt és kötött- árukat vitt el a tettes Mészáros Sándorné Dégenfeld-űri és Dávid Salamon Csapó-űcai üzletéből. Ezenkívül négy kisebb bel-

es főleg cselekedeteinkben. Ne engedjük hogy hálánkat bármi is határba szorítsa.

Pillanatra se feledjük el — folytatta vitéz Berényi István, — hogy a magyarság és a tengelyhatalmak ebben az esztendőben élet halál harcok döntő szakaszba érkeztek. Minden igaz és jó magyar ember cselekvését egyetlen cél szabja meg: a tengelyhatalmak vesző győzelmének és reményének az angolszász polseviszták győzelmének, hogy hiába reménykednek. Azok, akik nem tudják legyőzni még most sem angolszász érzelmeiket és minden alkalmat megragadnak a kishitűség terjesztésére, a belső front gyengítésére, azok ellen erősebb eszközökkel kell küzdeni. Nem lehet tovább megengedni, hogy a kűtmérgezők kijelentéseit udvariasan meghallgassuk és semmit se tegyünk ellenük. Az ilyeneket fel kell jelleníteni, a keresztény társadalomnak vállalnia kell a velük kapcsolat teendőket. Szólok azok felé, akik beálltak a kűtmérgezők közé. Az ilyeneket félre kell állítani és az általános társadalmi megvetésnek kiténni. A keresztény társadalom részéről igen nagy tét forog ebben a küzdelemben: az élet és a halál. Most már nincs helye kíméletnek.

Vitéz Berényi István beszédután a főispán a polgármester nevében is megköszönte az üdvözlést és a jókívánságokat viszonozva annak a reményének és meggyőződésének adott kifejezést, hogy az idej nehéz esztendőben a magyar nemzet keresztül veredje magát a nehézségekben és ez az év a győzelmet hozó béke esztendeje lesz.

városi betörés, köztük két károkat beltrés és több külsőségi elkövetett bűncselekmény ügyében folytat vizsgálatot a debreceni rendőrség és esendőrseg.

Mivel Szoboszlai Ferenc bűncselekményeivel kapcsolatban több orgazdat is felelősségre vón a debreceni rendőrség, szükségessé vált a betűró Debrecenbe kísérése. Tegnap reggel Császár Péter detektívfelügyelő, Szűcs Jenő detektív, aki a Szoboszlai-űgyben nyomozott és Baranyai József rendőrtörzsörmes-ter Budapestre utaztak és valószínűleg már a mai napon Debrecenbe hozzák Szoboszlai Ferencet, aki Budapesten kimosta hajából a fekete festéket és az ondolálást, hogy nehezében találják meg. Elfogásakor is esőre töltött revolvort találtak nála.

A debreceni rendőrség Budapestre utazott detektívjei Budapesti útjuk kapcsán lenvomo- zák Szoboszlai Ferenc budapesti

Béautomat vidékre rendezjen éjjel nappal Szabó Mihálynétől
Ötvös u. 51. Telefon 13-91.

kapcsolatai is és kiterjed a nyomozás egyik Debrecenből a fővárosba szökött orgazda kézrekerítésére is, akinél a Magocssai Nagy-üzletről elvitt értékek egy része van.

Időszerű kislexikon

Svédország jövőre magatartásáról sokat beszélnek. Lássuk, mit tudunk erről az északi országról? Területe 448,000 négyzetkilométer, lakóinak száma a hét milliót közelíti meg. Fővárosa Stockholm, Királyság, jelenlegi uralkodója V. Gusztáv, a Bernadotte házából. Még a háború kitörése előtt semlegességét nyilvánította, s ezt megőrizte akkor is, amikor a finnek kérték segítségük a szövét ellen, akkor is, amikor a németek emlékeztetést a norvégiai akciójukat végrehajtották. Semlegességét legfeljebb csak az érintette, hogy 1941 év nyarán megengedte egy német hadosztály átvonulását. Önkéntes csapatát azonban ott küzdenek a bolsevizmus elleni fronton. Svédország Európa legnagyobb vasérctermelője és a világ legnagyobb vasexportőrje. A svéd vasérc a legjobb a világon mert tisztá vastartalma 60—65 százaléka, míg más vasércé 30—35 százaléka. A svéd vasérctermelés eredményét a kivétel egyenlő arányban osztotta meg a háború előtt Anglia és Németország között. A svéd vasérc és a svéd acél a mai nyersanyag-háborúban egyáltalán nem számításon kívül hagyandó tényező.

SZÍNHÁZI MŰSOR

Szerda este: **Osigaház**, B) bérletben.

Csütörtökön este: **Osigaház**, A) bérletben.

Pénteken este: **Aranysárga falevél**. (Munkás propaganda előadás).

Szombaton este: **Kata, Kity, Katinka**.

SZÍNHÁZI KISTUKÓR

SELMECZY MIHÁLY, a Csokonai Színház 16rendezője, aki hosszú évek óta tartozik a debreceni közönség kedvencei sorába február hónapjának ünnepi 25 éves színes jubileumát.

U. KOVÁTS TERUS, a népszerű direktorné és ünnepelt művésznő, aki már közel két hete betegkedik, jobban van és nem sokára elhagyja a betegágyát.

BAKOS ISTVÁN, a kitűnő honvivőnt kellemetlen baleset érte. A jeges úton megcsúszott, elcsúszott és karján csontrepedést szenvedett.

MEGKEZDTEK a próbákat a február elején színpadra kerülő "Violet" c. operettből, az idei második ősbemutatóból, melyet az Unger társulat ősbemutatóira jellemző káprázatos kiállításban mutat be a társulat február hó elején. Kiszerpezték az "Eva" c. Lehár-operettet is.

FILM

Az **Apolló mozgószínház** az "Igazi férfiak" c. szép, művészi filmet, a svéd filmgyártás egyik legsikerültebb alkotását mutatta be. A film meséje a könnyű acél feltalálása, a kísérletek sikeréért folytatott heroikus küzdelem körül szövődik és finom, művészi ötletekben gazdag rendezés, remek felvételek, érdekes meseszövevény, kiváló szereplőgárda viszik sikerre. A kísérő műsor kitűnő.

Csokonai Színház

Szerdán B) bérletben

Csigaház

Dario Niccodemi színművészek bemutatója.

Dr Lindenberger János nagypréposti beiktatása

Tegnap délelőtt fenyves egyházi szertartás keretében iktatták be új méltóságába Nagyváradon dr. Lindenberger János nagyprépostot, Debrecen volt prépost-plebánosát.

Debrecenből küldöttség ment át Váradra dr. Bánáss László prépost-kanonok vezetésével, Wolfinau József HÉV üzletigazgató, a római katolikus egyház-köztség világi elnöke, dr. Böszörményi Béla ügyvéd, az egyházköztség jog tanácsosa és dr. Tardján Oszkár HÉV főtanácsos, az egyházköztség képviselőtestületének tagja.

Délelőtt a székesegyház kis kápolnájában misén vettek részt a nagyváradai székeskáptalan kanonokjai, majd átvonultak a gyertyák százaitól fenyves székesegyház főhajójába, ahol a hívek százai előtt folyt le a nagyprépost-avatás ünnepélyes szertartása.

A beiktatáson megjelent dr. Scheffler János szatmári megyeszüspök, váradi apostoli kormányzó is.

A székeskáptalan rangidős kanonoka avatta fel székeskáptalani nagyprépostá dr. Lindenberger Jánost, aki ezután a többi, rangban előlépő kanonokokat avatta fel.

A pápai kinevező bullákat dr.

Hanzély Lajos olvasta fel latinul én magyarul. A bullák érdekessége, hogy azokat maga az egyik kinevezett, dr. Luttor Ferenc kanonok, a vatikáni magyar követség kánonjogi tanácsosa hozta egyenesen Rómából.

A felavatottak nevében dr. Lindenberger János mondott köszönetet a pápai kinevezésért.

A szertartás után dr. Lindenberger János nagyprépost lakásában vendégül látta dr. Scheffler Jánost és Fiedler István püspököt, a váradi székeskáptalan kanonokjait, valamint a debreceni küldöttséget.

A debreceni küldöttség nevében Wolfinau József egyházközségi elnök melegszerettel köszönlötte az idős főpapot, akit a debreceniek sohasem fogtak elfelejteni.

Dr. Lindenberger János könynyelk meghatva válaszolta hogy Debrecen szívéből kivenni nem tudja senki és semmi, bár hová kerüljön is, a debreceni híveket pedig egytől egyig mindig szívében fogja tartani.

Egyébiránt — mint értesülünk — dr. Lindenberger János a február hónapot Debrecenben fogja tölteni, mert szembetegsége fogja kezelni.

Akik a hideggel „birkóznak”

Az 5, 10, 20 fokos hidegben az embereknek ugyancsak sürgős minden dolga. Egyik jobban siet mint a másik, hogy mihamarabb meleg helyre jusson. Persze könyny azoknak, akik csak egyszerűen „beállhatnak” melegedni egy kis időre, azokról a kivételről nem is szólva akik már fél napszáma a melegben teljesíthetik kötelességüket.

Vannak olyan foglalkozású emberek elég sokan, akiknek hőiesen meg kell birkózniuk a hideggel. Állniok kell a „háva” há szemükbe fújja a szél. Ahány ember annyiféle módon igyekszik magát melegen tartani a hideg ellen, ahogy tud. Sorra vesszük őket.

A legkeservesebbnek látszik a küzdelme a hideg ellen a piaci árusoknak. A mindenki számára időszerű kérdés elhangzik:

— Hogyan melegíti magát, ha nagyon hideg van?

— Alulról, központit fűtéssel — hangzik a rejtelmes válasz, mely mögött egy kis huncutság is van. Ez a magyarázata: Egy kis fázékba faszenet égetünk el és azt a földre tesszük, két lábunkkal közrefogjuk és körül betakarózzunk. Így a megfázástól megóvjuk magunkat. Azt mondják, akiknek melegben a lába, annak nem fázik meg a feje sem.

Az újságírók közül csak kevesen melegítik magukat hasonló módon, az Arany Bika előtti kis árusító helyen alkalmazzák az élőszenes fűtést, a sarkokon árusítók „saját benzinnel” hajtott motörrel melegítik magukat. — Hogy ez mi? Topogás, gyorsított helyben járás, lendületes karorna. Gyorsítja a vérkeringést és melegíti az embert.

A rendőrök nagyon sokat szenvednek a hidegtől, de például a kötelességtudással állanak ör-helyetken szelben, viharban. Söt, annál inkább szükség van az őberségükre, és mivel ezt öntudatosan érzik, ezért szolgálatuk teljesítését is fokozottan látják el. Persze a szoborszerű merevséggel álló rendőrt is megmozgatja a nagy hideg s ha alig észrevehetően is, de csárdásra mozognak a csizmák, hogy egy kis életet vigyenek a hűlni akaró emberek.

A levélhordó postásoknak nincs szükségük külön bemelegítő gyakorlatokra. Mint az egyik külösége is jár postás elárulta — mennél nagyobb a hideg, annál gyorsabban jár a postás, mert ezzel melegíti magát. A legtöbb helyen ugyanis még arra sincs mód, hogy akár csak egy pillanatig is meleg helyen legyen, amíg a leveleket kézbesíti. Vagy levél-szelvény van kívül is oda dobja a postai küldeményeket, vagy az ajtó kilincsére teszi, helyenként

ajtó: nyitnak és pillanat alatt, sietve átveszik. Csak ha aláírni való akad, akkor megy be a postás pár pillanatra és mindenesetre bent melegebb van, mint kint.

A villamoskocsik vezetői és kálauzal kétféléképpen szenvednek a hidegtől. A vezető állandóan, a kálauz időnként, amikor kimegy a perronra, hogy jegyet adjon. A vezetőt a keresztül-kasul fújó szél támadja és rendszerint időelőtti reumát eredményez. A dermesztő hidegtől a hatalmas fatalpu szőröcsizma védi a lábukat, nehogy megfagyjan, de a testük többi része ugyancsak érzi a telet. A HÉV vezetősége naponta háromszor teát osztat ki, jó forró és ami a fő, rumos teát. Ilyen teás napokon 160—170 adag teát kapnak a kálauzok és vezetők, a teához 5—6 liter rumot és 5—6 kiló cukrot használnak fel. Megérdemlik.

Az utcaseprő aránylag legjobban védekezik a csontrepesztő hideg ellen. Igyekszik gyorsan megtisztítani utcáját, aztán pár pillanatra behúzódik valamelyik irdalmas szívé ember meleg helyére. Aztán megint ki az utcára, ahol a gyors mozgással óvják magukat, amennyire csak tudják.

Ugyáltszik tehát, minden foglalkozásnak meg van a maga begyakorolt módja, ahogyan a hideg ellen védekezik. A legjobb védelem a hideg idő ellen maga az idő, ki kell várni, míg a tavasz nyakára hág a makacs télenek.

Kereskedők gyűjtése a Honvédcsládok javára

A honvédek hozzátartozóinak segítségére a debreceni kereskedők nagy része készséggel adja adományát. A gyűjtővel eljáró kereskedő ifjak fáradságot nem kimélve járnak üzletről üzletre és számolnak be a bizottságnak. Sok kereskedő különféle kifogásokkal vonja ki magát az adakozás alól. Ezúton újólag közöljük, hogy **sem a Baross Szövetség, sem más kereskedő testület külön nem gyűjt, mert minden nyílt drasztusú üzlet (korcsmáros, drogéria, piaci drus, élelmiszer és mindennemű kereskedés) a polgármester úr által kiadott és kereskedők és alkalmazottak hivatalos gyűjtőívén adja át adományát.**

A tegnapi közlötöken kívül még a következő nagyobb adakozások történtek: Fűszerkiskereskedők egylete 100 Bori Ernő 100 Horn Rezsőné 100, özv. Milota Andrásné 50, Radnai Márton 50,

Vojt Zoltán 50, Bálint Lajos főszeres 40, Pikó László 40, Tompa Károly 40, Övári János 50, Kiss Jenő 30, Kuszka Mihályné 100, Vojt Elemér 30, Vámosi Ferenc 30, özv. vitéz Szép Jánosné 20, Sipos Ferenc 20, Vámosi Ferenc szatós 30, Faragó István 30, Prostyák István 40, Horváth Vilmos 100, Kaliczky Ernő 40 pen-

DEBRECZEN 4 OLDAL 1943. I. 20.

gót adományozott. A pontos nevsort az összes ívek beérkezése után fogjuk közölni. Eddig összesen befolyt 9607 P 71 fillér.

dr. vitéz David Géza
a gyűjtőbizottság elnöke.

Szombaton lesz a táblaelnök beiktatása

Hír adtunk arról, hogy Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnöknek az állásba való beiktatása e hó 20-ára (szerdára) tervezett. A kir. ítélőtábla elnökének azonban időközben Budapestre kellett felutaznia, ennek folytán az ünnepélyes

beiktatás későbbre maradt. Ertesülésünk szerint a hét végén, szombaton, délelőtt 11 órakor a kir. ítélőtábla dísztermében lesz a beiktatás, amelyen a helyi hatóságok vezetői, valamint a vidéki kir. törvényszékek elnökei is megjelennek.

Papirkosárba dobják a névtelen leveleket

Illetékes katonai helyről közlik, hogy az utóbbi időben sajnálatosan elszaporodtak a névtelen levelek. Ismeretlenek vagy álnév mögé bujt egyének soroza-son fordulnak magyar katonai parancsnokságokhoz és meggyanúsítják, vagy bevádolják a magyar honvédség egyes tagjait, parancsnokságait és bírálat tárgyává teszik a honvédség rendelkezéseit, stb., stb.

A névtelen levelek írása ellenkezik a magyar ember becsületes és nyílt szellemével. Ez az

áljas eszköz eddig mindig távol állt a magyar ember jellemétől. Illetékes katonai helyen leszögezik, hogy a név nélkül tett feljelentéseket ezentúl figyelmebe nem veszik, névtelen leveleket tárgyalkás nélkül papirkosárba dobják. Akinek panasza van, forduljon teljes névvel és címmel ellátott levélben, vagy pedig személyesen a legközelebbi katonai parancsnoksághoz, ahol a panaszt a legrövidebb időn belül kivizsgálják és ha indokolt, megindítják a vizsgálatot.

Saját árva akció szép eredménye

Az Országos Szeretet Szövetség „saját árva” akciót indított az egész országban. Ma már nemcsak testületek, iskolai osztályok, hanem magán-sok is jelentkeznek saját árva nevelésére. Dr. Farkas Ignác vallásnár kezdeményezésére a **Kollégium gimnáziumának** növendékei vállalták saját árva-t. Csata Sándor a neve és a gimnázium első osztályának sokat ígérő szorgalmas tanulója.

Hajdú megye és Debrecen Városi Vitézi Széke Kiss Ferenc vitézi várományost vállalta saját árvájának, aki most a kollégiumi polgári iskola I. osztályában tanulója.

Felkészés Debrecen iparostársadalmához és az ipari munkássághoz

Magyarország Főméltóságú Asszonya által a hadbavonultak hozzátartozóinak megsegítése érdekében országos gyűjtési akciót indított, melybe természetesen a debreceni iparosság is a legszelebb körben bekapcsolódik az Ipartestület irányítása és lebonyolítása mellett.

Debrecen és Videke Ipartestület elnöksége, a kapott megbízás alapján megszervezte az iparosok közötti gyűjtést abban a biztos tudatban, hogy mindenki egyrészt a kiosztott szerepet becsületesen és a legnagyobb szorgalommal végrehajtja, másrészt az iparostársadalom, mint egy ember fog a gyűjtés szolgálatába állni és a harctereken küzdő véreink hozzátartozói iránti hállját, anyagi hozzájárulással — tehetségéhez képest — lerója.

Mi, akik itthon nyugodtan hajthatjuk álomra fejünket és akik foglalkozásunkat nap-nap után háborítatlanul folytathatjuk, nem tudunk eléggé hállásak lenni a harctereken minden veszéllyel küzdő véreink önfeláldozó, menő küzdelmük iránt, akik emellett elhagyva családi otthonukat, hozzátartozóikat, védelmeznek bennünket a legborzalmasabb megpróbáltatásoktól. Egyetlen jó magyar hazafias gondolkodású ember sem térhet ki a Főméltóságú Asszony kérésva elől és ezért Debrecen iparostársadalma és alkalmazottai egyaránt, bizonyára anyagi tehetségük legteljesebb mértékig kiveszik részüket a megindított

gyűjtési mozgalomból. Az Ipartestület megszervezte azt a gárdát, mely utcaról utcára, házról-házra és lakásról-lakásra járva, fel fogja keresni az önálló iparosokat és a náluk dolgozó segédeket és egyéb alkalmazottait, akik előtt magukat kellőképpen igazolva, és adományokat összegyűjtik és azonnal hivatalosan nyugtazzák is.

Fogadjja minden iparostársunk — legyen az önálló, vagy segéd, vagy egyéb ipari alkalmazott — jószívvel és áldozatkész megnyilatkozással mert ne felejtjük, hogy ez az áldozat mind csekély ahhoz az áldozathoz képest, mint amelyet a harctereken küzdő magyar testvéreink életük feláldozásával is hoznak. Ne legyünk halátlanok és adjunk, amikor róluk és hozzátartozóikról van szó, mert csak így fakadhat áldás jövevény és boldogulásunk nagy építő munkájához!

Ezüton is felkéri az Ipartestület elnöksége mindazokat, akik a ma délután 5 órakor tartandó igen fontos értekezletre meghívást kaptak, kivétel nélkül okvetlen és pontosan sziveskedjenek megjelenni.

Ipartestület elnöksége

Ötven hadifogoly a berlini halottak között

Berlin, jan. 19. A vasárnapra virradó éjszaka a birodalmi főváros ellen intézett első angol légitámadás halálos áldozatainak száma 82-re emelkedett. A 82 halott között 50 hadifogoly van. (NST)

Darian gyilkosa nem hitte, hogy kivégzik

Stockholm, jan. 19. (Interinf) Mint az Aftonbladet egyik londoni tudósításából kiderül, Darian gyilkosa, Bonnier de la Chapelle azt hitte, hogy nem fogják kivégezni. Amikor a kivégzés helyére vezették, azt hitte, hogy a katonákkal fogják rá löni.

Mint az Aftonbladet londoni levelezője a továbbiakban közli, a gyilkos vállalkozók vonakodott a feltett kérdésekre válaszolni, csak egyetlen alkalommal látszott rajta az izgalom jele, amikor közölték vele, hogy Darian csak megsebesült és tanán még megmenhető. „Tehát

nem sikerült, el fogják itélni” — kiáltott fel a gyilkos. Akkor sem mutatta az izgalomnak legcsekélyebb jelét sem, amikor hadbírósg el állították. Amikor a halálos ítéletet meghallotta, kijelentette, hogy nem fogják kivégezni. Amikor a kivégzésre vezették, azt mondta, hogy a katonák csak vakítottényt fognak rá tüzelni.

A karácsony napjának hajnalán történt kivégzésnél csak kevés tanu volt jelen. Bonnier de la Chapelle az utolsó pillanát meg volt győződve arról, hogy meg fogják menteni. (MTI)

Szabadság és függetlenség nélkül minden földi lét értelmetlen

Lelkeshangú pohárköszöntők a finn parlament alelnökének tiszteletére rendezett ebéden

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter tegnap ebédet adott a Budapesten tartózkodó Linkomies Edvinnek, a finn parlament alelnökének tiszteletére. Az ebéden lelkeshangú pohárköszöntők hangzottak el:

Szinyei Merse Jenő miniszter többek között a következőket mondotta:

— Bár Suomit ezernél több kilométer választja el Magyarországtól, mégis ez a két ország soha egymáshoz közelebb nem volt, mint most.

— A mi két népünk egyformán vallotta mindenkor, hogy szabadság és függetlenség nélkül minden földi lét értelmetlen.

— A Keleten most dühöngő öklök háborúban is egyformák céljaink. Nem óhajtunk egy barázdát sem bennünk meg nem illető földről. Nincsenek hódító szándékaink, csak azt védjük, ami őseink, véreink és véréjünkünk jogán a miénk, a hazát, annak szent földjét, templomait, iskoláit, gyárait és kunyhóit, felmenőink hagyományait, szépséges nyelvünket. Ezeket sem fegyverrel, sem csellel el nem veheti tőlünk senki.

— Megingathatatlanul bíznok

hős fiaink vitézségében és az örök isteni igazságban, ami nekünk megfogja hozni az alkotó és építő békét. Isten és ember előtt ezt valóban kiérdemeltük.

A pohárköszöntőre Linkomies Edvin válaszolt és többek között a következőket mondotta: — Sohasem sejtettem volna, hogy két különböző nép fiainak szíve olyan egy ütemben dobogna, mint azt itt Magyarországon érzem. Egy finn ember a magyar testvérek között sohasem érzi idegennek magát. Amikor ezt mondok, ezt nemcsak udvariasságból teszem, hanem szívemből fakadó érzéseimet fejezem ki.

— Boldog és hálás vagyok mindazért, amiben itt, különösen Kegyelmes Úr társaságában részem volt. Boldogulást kívánok Magyarországnak, a magyar családoknak és asszonyoknak, akik a családi tűzhelyet gondozák és a házért önfeláldozóan dolgoznak. Mindenekelőtt azonban szerencsét kívánok a hős magyar hadseregnek, amely bátran harcol velünk és a többi szövetséggel együtt a közös nemes cél érdekében. Éljen Magyarország!

DEBRECZEN 5. OLDAL

1948. I. 20.

A tudományos kutatások során érdekes újítást jelent a Környei féle elmélet. Ez túl megy a kalória- és vitamin-tételeken és az úgynevezett újjáépítést idézik elő és a Környei tételek szerint bizonyos tápanyagoknak az szervezetbe jutása által addig meg nem levő tudományosságokat, új képességeket nyerhet az egyén az ilyen módon irányított táplálkozás által. Ez a felfedezés teljesen új területet nyitja meg a táplálkozástudományak. Erdekese egyébként, hogy maga Környei professzor táplálkozás szempontjából kilenc kategóriára osztja az embert és az általa összeállított úgynevezett táplálkozási naptárban 6 hónapos kortól 80 évig összeállítja mind egyik táplálkozási csoport étrendjét pontosan, napirendszerűen az emberi életkort messze kitolja, képességeket megjavítja Környei professzor szerint ez a szisztematikus táplálkozás.

Ez a felfedezés a további eredmények feltárása után korszakalkotó lehet és új utat nyit meg az emberi táplálkozás észszerű, tudományos alapra helyezett módjában. Addig is kétségtelen, hogy a vitamintartalom szempontjainak figyelembe vételével történt táplálkozás sokkal olcsóbbá várt a megélhetést, mégis eredményesebb, egészségesebb lehet. Jellemző példa erre, hogy a mai árak mellett egy kilogramm máj két pengő 40 fillér, egy kilogramm sertéskaraj 4 pengő. Viszont a táptáplálék tekintetében messze felülmúlja a máj a sertéskaraj. Tehát az árak emelkedését is sokszor elengedhetetlen lehet ugyanakkor, amikor a táplálkozás észszerű tételével egészségünköt is szolgálhatjuk.

Debrecenben keresték, Budapestu megtalálták a dohányutcai gyilkost

Lapunk más helyén beszámoltunk a budapesti Dohányutcai megdőböntött gyilkosok részleteiről. Tegnap éjszaka azután kézre került a gyilkos műszeressegé.

Weil ellen országos körözést adott ki a budapesti főkapitányság és ennek alapján a debreceni rendőrség is razzidit tartva kereste a pesti gyilkost, akiről azt hitték, hogy elutazott a fővárosból. Tegnap éjjel egy óra tájban azonban a budapesti Práter utcán egy rendőr felismerte és elfogta.

— Hajdúböszörmény város községe melege szeretettel búcsúztatta egyik harterre indult katonai egységét. (MTI).

— Új iparok. Pető József asztalos, Pesti Imréné szőlő. Kóti Piriska nőszabó. D. Szabó Lajos cserépkályha főnöklet. Végh Béla nő és férfitáncos. Freudenberg Ignác kocsmás, Szőke Sándor örszer, Székely Mihály kocsmás. Vad Elek illatszertár, fodrászati cikkek, játékok és díszmunkák kiskereskedés, Szikszai Sándor használt és új autók és motorok értékpapírok kiskereskedése. Szv. Bretán Lászlóné szőlő. Boldizsár Ilona dohányzást mellékeltek kiskereskedése, özv. Bretán Lászlóné sz. Boldizsár Ilona gyufa és papírú kiskereskedés, Novák György baromfi, burgonya, dinnye, gyümölcs kiskereskedés, Tikász Sándor biztosítási ügyletek megkövetését közvetítő ügynöki ipar, Erdős Gyula baromfi, főzélék, burgonya és gyümölcs kiskereskedés, Gombos András fűszer, csengette, cukorka, zsinagura papírú, háztartási cikkek ügynöki ipar, Bujdos András cukorka, pattogatott tengeri, sülttök, gyümölcs, délgymölcs kiskereskedése, Imre Jánosné sz. Király Ilona textil, kötött-szővöttáru és készruha kiskereskedés. Merinó Posztókereskedelmi R. T. fiók üzletként férfi, női és gyermekruhák, férfi, női és gyermekkabátok, valamint konfekcionált adás-vételére csak közvetlen fogyasztók részére. M. Nagy János állati erővel üzött helyi nehéz fuvarozás.

Beismerő vallomások az erdélyi kommunista bűnperében

Hogyan jutottak a kommunista vezetők Moszkvába és vissza — Kolozsvárra.

Néhány nappal ezelőtt a kolozsvári törvényszék ötöstanácsa kiszállt Budapestre és a pestvidéki törvényszék épületében nagy-szabású kommunista bűnper tárgyalását kezdte meg.

Hatszázhatvankét vádlott ellen indult meg annakidején kommunista bűncselekmények miatt a bűnrádi eljárás és ezek közül nyolcvanhatot von most felelősségre az ötöstanács dr. Zalán Endre kolozsvári táblabíró elnöke mellett.

Valamennyiük ellen az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására irányuló bűntett, de ezenkívül más bűncselekmények miatt is vádiratot adott ki az ügyészség.

A vádiratból kitűnik a romániai kommunista párt által kezdeményezett szervezkedés folytatásaként, amikor a bécsi döntés után Erdély egyrésze felszabadult, két kolozsvári ügyvéd: dr. Kertész Rezső és dr. Kohn Hillel tovább szöttek a bucaresti központ megbízásából a kommunista szálakat. Terveiknek megnyerték Szabó Juliánna 27 éves munkánőt, azután a visszatért Erdély nagyobb városaiban úgynevezett tartományi kerületi központokat alakítottak. Ezekhez megyei s helyi szervezettek építettek ki és a szokásos sejtrendszer alapján megkezdtek aknamunkájukat. A magyar hatóságok azonban csakhamar rájöttek erre a földalatti szervezkedésre és még idejében közbeleptek.

A letartóztatottak első csoportját, Kohn Hillel és 115 gyantásítottal akikkel szemben a honvédezerkar főnökének bírósága volt illetékes már felelősségre vonták. Kohn Hillel hűtlenség bűntette miatt életfogytiglani fegyházbüntetést kapott, de a többiek: is súlyos fegyházbüntetésre ítélték.

A második, nyolcvanhat tagú csoport bűntényének főtárgyalása már egy hete tart a pestvidéki törvényszék épületében. Az elsőrendű vádlott Szabó Juliánna beismerő vallomást tett. Előadása szerint 1937-ben lett a romániai kommunista párt erdélyi szervezeti tagja. Mint tartományi titkárnak működött. Szabó Juliánna a továbbiakban az úgynevezett „vonalak” létesítéséről számolt be. Mint mondták, az ifjúsági vonalba a diákokat igyekeztek besorozni, felállították ezenkívül az ipari munkások, földművesek értelmiségek és a katonák vonalait is. Ez utóbbiak az lett volna a rendeltetése, hogy meggyengítse a magyar fegyveres erőt, amelyről jól tudták, hogy a legkötösebb védői az ország és nemzet minden külső és belső ellenével szemben. Céljuk az volt, hogy az állam és a nemzet védtelen legyen egy belső akcióval szemben. Remélték, hogy a szovjet hadseregtől nyerendő támogatással Magyarország alkotmányát és a kifejlődött társadalmi rendet meg fogják semmisíteni s az ország népének vezetését idegen nemzetközi szervtől független nemzetközi kezére juttatják. A fegyveres erő elleni szervezkedést úgy igyekeztek eredményessé tenni, hogy a párttagok bevonulásuk esetén a hadseregen belüli zűrtől megszabadultak.

Szabó Juliánna vallomása után az elnök megkérdezte, hogy mi indította őt arra, hogy ebbe a mozgalomba keveredjék?

Kertész Rezső és Kohn Hillel alapozta vagyok — felelte a lány. Ők szervezték be a pártba. Azt

hiszem azonban, inkább az tette tönkre az életemet, hogy Isten és templom nélkül élttem. Azóta ráeszméltem, hogy nemzetem és hazám ellen véttem. Méltóságos elnök úr — folytatta Szabó Juliánna — tudom, hogy nagy a bűnöm, mégis nem a bűnhődéstől való félelem mondatja az: velem, hogy amióta fogásában vagyok, belsőleg teljesen megváltoztam. Az az érzésem, hogy az isteni sugallat készítetett az őszinte beismerésre.

Nemes József 29 éves marosvásárhelyi szabómesternek, a következő vádlottnak kihallgatására került ezután a sor. Ő is azt vallotta, hogy Kertész Rezső vezette rá a mozgalomban való részvételre. A többi között elmondta, hogy 1940 novemberében Kertész értekezletre hívta össze az erdélyi tartományi bizottságot és úgy döntöttek, hogy felveszik a kapcsolatokat a komintern orosz központjával, Moszkvával, hogy az közvetítse a Magyarországon feltételezett kommunista szervezethez való csatlakozásukat. Elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek Moszkvába, amelynek vezetője Kertész lesz mint az erdélyi szervezkedés tartományi vezetője és az értelmiségiek képviselője. Rác Gyula a parasztságot, Nonn György pedig az ifjúságot képviselte a küldöttségben, míg Nemes vádlott az ipari munkásságot. El is indultak Moszkvába 1941 január 3-án Körösmezőnél hegyi ösvényeken egy ruszin fiatalember 400 pengő lefizetése ellenében átvezette őket a határon. Reggel szovjetorszag katonákkal találkoztak, akik elfogták és megmozdították őket.

— Kertész Rezső, aki törte az orosz nyelvet kézzel-lábbal magyarázta a szovjetkatonáknak, hogy milyen célból léptük át a határt; — folytatta vallomását a vádlott. — Az oroszokat azonban nem győzte meg semmiféle magyarázattal ránk zártak az ajtót és csak több órai fogás után ki-sértek egy tiszthez. Itt tolmács segítségével elmondtuk, hogy Erdély magyarországi részének kommunista pártvezetői vagyunk és Moszkvába akarunk menni. — Egy város börténben 25 napig ülték, majd szigorú felügyelet mellett Moszkvába vitték őket, ahol három napig nem engedték ki őket egy szobából. Végül egy szovjet biztos előtt elmondták, hogy mit akarnak. Ez azonban könnyelműségnek minősítette a vállalkozást és azt mondta, — hogy a jelenlegi kifogástalan diplomáciai viszonyt a Szovjetunió és Magyarország között ennek a vállalkozásnak a leleplezése veszélyeztetné.

A vádlott elmondta a továbbiakban, hogyan került haza a barátságosan fogadtatás után.

— Amikor Körösmezőhöz értünk — mondotta — a szovjetkatonák újból kiküzdtek bennünket, azután egy tiszt a hóban lerajzolta előttünk az utat, hogy merre kell mennünk. Sikerkült is átjönni a határon.

— Nagyon megbántam, amit tettem — fejezte be vallomását a vádlott; — Kertész Dezső esz-közül használt fel s nemcsak engem, hanem valamennyi társamat cserbenhagyott.

A per anyagára való tekintettel a főtárgyalás Budapestén még több hétig tart és ezután folytatja a főtárgyalást a kolozsvári ötöstanács Kolozsvárt, Marosvásárhelyt Szatmárnémetiben és Máramarosszigeten.

Közegészségügyi állapotok Debrecenben

A városi közigazgatási bizottság ülésén a múlt hónapi közegészségügyi helyzetről Félégházy Sándor dr. tisztiorvos számolt be. Előadta, hogy a múlt hónapban 105 házasságkötés történt, 174 gyermek született, 119 egyén meghalt, a természetes szaporodás tehát 55 volt. Az 1. éven aluli korban elhaltak száma 9, ami az élveszületések 5.1

százalékának felel meg. Hevenyfertőző betegségekben 9 egyén halt meg, ez 8.4 tizedezeket tesz ki. Gümőkór miatt 7, rák miatt 9, szív- és értelegésekben 32 egyén halt meg. A vörheny és a roncóló toroklob jelentkezik nagyobb mértékben. Hastífusz 13 esetben fordult elő, 3 halálessettel.

Hogyan tehető olcsóbbá és ugyanakkor táplálóbbá az élelmezés?

A táplálkozásnak a tudomány által irányított szabályozása az utóbbi időben mindinkább előtérbe nyomul. A századforduló idején az emberi testet szinte kazánként tekintették és a táplálkozás felől alkotott felfogás csak az elvesztett kalóriák pótlását tartotta fontosnak. Az embert tehát a táplálkozással az időben csak két szempont vette: az egyik az élvezeti szempont: a táplálék íze, a másik pedig a kalóriakérdés. A három fő tápanyagféléseket: a zsírokat, szénhidrátokat és fehérjéket csak kalóriaértékük szempontjából tekintették ezidőben. A világláború előtti kutatásoknak lett azután eredménye az a felismerés, hogy a kémiai energián kívül a szervezetnek szüksége van bizonyos specifikus vegyületekre, amelyeket ömaga felépíteni nem tud, tehát a táplálékban készen kell kapnia, mert ha ezek a táplálékból hiányoznak, különböző úgynevezett hiánybetegségek lépnek fel. Az ilyenfajta vegyületek csoportját vitaminoknak neveztek el. Ezután helyes táplálkozásnak azt tartották, amelyik megadja a szervezet számára a szükséges energiát és mindazokat a szükséges szerves molekulákat, melyeket két csoportra osztottak: az esszenciális aminosavak és vitaminok csoportjára. Ha egy ember növekedése visszamarad, esontrendszere tökéletlen fogal rosszak, izomzata csökkent, valószínű, hogy táplálkozásából fejlődési éve alatt egyik, vagy másik specifikus molekula hiányozt.

Mármint a táplálék összeállításánál arra kell törekedni, hogy a szervezet lehetőleg valamennyi vitaminból részesüljön. A vitamin van nagyobb mennyiségben

csukamájolajban, vajban, tojás sárgájában, májban, zöld salátában, spenótban és sárgarépa-ban, B1-vitamin van főtt borjúhúsból és marhamájban, disznósültben főtt sonkában, főtt tojás sárgájában, retkekben, amában, kortében, szilvában, moogyoróban, dióban, továbbá kenyérből, rizsből, sörészőben B2-vitamin van a marhamájban, tarharszívban, borjúhúsból, tojásában, kukoricában, mézben és száraz pékésziőben, C-vitamin van: burgonya, spenót, kalarabé, retek, kelvirág, paradicsom, narancs, citrom, cseresznye és barackban. Legtöbb a nyers kalarabében, retekben, narancsban és citromban. D-vitamin van: tojás sárgájában, csukamájolajban. Helyes táplálkozásnál az összes jelentős anyagoknak egymással egyensúlyt tartó mennyiségben kell a táplálékokban jelen lenni. A vitaminokban és esszenciális aminosavakban gazdag, védő tápanyagok ezek: a friss tej, tojás, friss gyümölcs, hús és zöldségek. A legjobb táplálékú táplálékok tehát: tej, sajt, tojás, máj, halak, zöldségek, saláták, nyers gyümölcs, vaj, csukamájolaj, élesztő és hús, zöld paprika, burgonya. Hogy mennyire hamis nézete van a közönségek a tápanyagok táplálékára nézve, arra jellemző az, hogy a cukrot ideális csontfejlésű tápláléknak tartják és túlbecsülik a táptértékét, holott a cukor az energiaforrások között (lettani szempontból a legérték-telenebb. Kizárólag kalóriát nyújt és tudományos körök különösen károsnak tartják a gyermek magas cukorfogyasztását. Annál fontosabb a tej, melyből a gyermek napi egy liter, felnőtteknek legalább hét deciliter a megkívánt adag.

HIREK

DOLGOZZI, HOGY DOLGOZHASS

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata január 16-án reggel 8-tól, jan. 23-án reggel 8 óráig: „Kigyó” Plac u. 31, telefon: 30-95. — „Tisza” Péterfia u. 61, telefon: 24-52 sz. — „Csillag” Árpád-tér 1, telefon: 29-32. — „Isteni gondviselés” Petőfi-tér és Teleki u. sarok. Telefon: 32-81. „Mátyás király” Nyilastelep. Vámpórséri út 16, telefon: 32-10, szám.

Téli temetés

Irta: POLÁNYI LAJOS

Dérezüstös gallyak között Jajgatva sír a téli szél, Dermedten hull le egy madár, Mint az eisodort falevel.

A megfagyott kicsiny tetemre Zuzmára-könnyek hullanak S a fehér szemfedő fölött Búsán kering egy varjúhad.

Keresztiszülők iskolája. A zalaegerszegi kereskedelmi középiskola tanulói mind keresztiszülők.

Az iskola tanulói elvállalják egy zalaegerszegi szegénysorsú, harctéren küzdő család apa gyermekének keresztiszülőségét. Gerencsér István fia kapta a keresztiszülők ajándékát, babakelengyét. A keresztelésen megjelent az egész iskola a tanári karral együtt.

A kistéplomi egyházközponti bibliaköre ma, szerdán délután 5 órakor a Révész-tér 2. szám alatti gyülekezeti terem-ben bibliórát tart, melyre a gyülekezeti tagjait szeretettel meghívja az egyházközpont vezetője.

Szerdai biblióra az Árpád-téren. Ma délután öt órakor lesz az Árpád-téri egyházközpont hívei számára a szerdai biblióra a Rakovszky-utcai iskola III. osztályú termében.

Megüresedett tanári és tanítói állások. A református Kollegiumban megüresedett a polgári fiúiskolában egy testnevelő tanári állás, ezenkívül pályázni lehet egy újonnan szervezett magyar-német szakos tanári állásra. Evangélikusok is pályázhatnak. Tanítói keresnek: Deványán, Földeákon — itt nők is pályázhatnak —, Nagyszekerés kántortanítót keres, de nők is pályázhatnak, Tépén kántortanítót és egy tanítókeresnek.

IV. idegenforgalmi közgazdasági szaktanfolyam ünnepélyes megnyitása folyó évi február hó 5-én, pénteken délután 5 órakor lesz Budapesten a m. kir. József nádor műszaki és Gazdaságtudományi egyetem központi épületében (Műegyetemi rakpart 3., fszt. 82). Dr. Márffy Ede egyetemi nyilv. r. tanár elnöki megnyitója után dr. Markos Béla, Budapest székesfőváros idegenforgalmi hivatalának igazgatója, a szaktanfolyam szervezője és vezetője fogja az ideai előadásorozat anyagát és célkitűzéseit ismertetni, majd dr. Karafiát Jenő m. k. t. t. ny. miniszter, az Országos Idegenforgalmi Bizottság elnökének ünnepi előadása következik. „Az idegenforgalom jelentősége” címen. A szaktanfolyamra, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg az egyetemi ifjúság és a nagyközönség körében, beiratkozni lehet folyó évi február hó 5-ig napon a 12—15 óra között a műegyetem épületében (I. emelet 65).

Ma délután 5 órakor vallásos ünnepély lesz az ispotályi templomban. Igét hirdet Berényi József kollégiumi szenior. Tompa Mihály: „Isten hatalma” című versét szavalja Maranyai Mária leánykori tag. Záróimádság.

A „Debrecezen”-t kiadó vállalat 1000 pengőt adott a Főméltóságú Asszony akciójára, a honvédcsaládok javára

A „Debrecezen”-t kiadó Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság igazgatósága tegnap ülést tartott, melyen özv. Szigethy Gyuláné elnöklő igazgató javaslatára egyhangúlag elhatározta, hogy a vállalat és a kiadásában megjelenő „Debrecezen” szerkesztősége és kiadóhivatala nevében 1000

pengőt ad a Főméltóságú Asszony által, a honvédcsaládok javára megindított akciójára.

A vállalat alkalmazottjai, a szerkesztőség, a kiadóhivatal tagjai, valamint a nyomdai üzem személyzete külön is áldoz ki-kifizetésének arányában a nemes célra.

A rabok menházából hadi leányvárvaház lesz

Maár Margit volt Dóczy tanárnő szeretetmunkájának egyik legszebb alkotása volt a Reménység Háza, ahol a börtönből szabadult rabokat fogadták be és segítették át az első nehézségeken, melyek a társadalomba visszatérésük alkalmával előtűnik áll.

A Böszörményi úton létesült a Reménység Háza, mely egyideig több-kevesebb nehézséggel bár, de fenntartotta magát és igyekezett betölteni hivatását. Mivel a gazdaság eszméje a gyakorlatban megvalósíthatatlannak bizonyult, a rabok menházát megszüntették és helyette

az Országos Református Szeretet Szövetség leányvárvaházat nyit. Elsősorban hadiárvaakat helyeznek el benne. Ez az intézmény bizonyára jobban megfelel rendelkezésének.

Az árvaháznak egy hold földje is van. Szeretnének baromfiakat és sertéseket tartani. — Éppen ezért arra kéri a gazdálkodókat, hogy akinek az Isten felesen adott, ajándékozzon az árvának tartására alkalmas baromfit és malacot. — A kegyes adományok bejelenthetők dr. Erdei Mihálynál az Árpád-téri ref. parochián.

— Református „sajtólelkész”.

A Kálvin-téri református templomba beiktatták tisztességbe a jeles egyházi újságíró, Balla Árpád lelkész, a Magyar Evangélicus Munkásszövetség országos elnökét, Ő az első megválasztott sajtólelkész a magyar református egyházban.

Hitoktató segédlelkészek is kapnak vasúti féljegyét. Az egyházi főhadóságok közül, hogy a MÁV arcképes igazolvány kiállítását jogosult kérni az a hitoktató is, aki egy tanévre szóló megbízás mellett alkalmazás és a hitoktatói teendők ellátására megbízást kapott. E rendelkezés alapján a főleg hitoktatóval foglalkozó segédlelkészek is kaphatnak félúti jegy váltására jogosító arcképes igazolványt.

A közellátási miniszter a kecskeméti néma bál szónoka, Kecskeméti szegényügyi bizottsága csütörtökön rendezte meg az evenként immár hagyományos néma bált, amelyen a szegényeknek gyűjtöttek. A bál ünnepi szónoka dr. Szász Lajos közellátási miniszter, Kecskeméti országgyűlési képviselője lesz.

Negyvenkét fokok hideg Svédországban. Svédországban kegyetlen hidegullám öntötte el. A hőmérő átlagosan 32 fokra süllyedt, az ország belsejében azonban sok helyen 40—42 fokot is mértek.

Konyaklopás Cognac-ban. A franciaországi Cognac a konyak, a borpártal szülőhelye és legnagyobb termelőhelye. A csendőrség öt konyakgyári munkást fogott el, akik néhány nap alatt több mint negyven millió frank értékű konyakot lopnak el egy gyár rak árából. Feketlen hozták piacra a konyakot. Tizenkét orgazdát letartóztattak.

Elütötte a vonat hőkéje. Hudi József veszprémi munkást egy vonat hőkéje elütötte. Súlyos sérüléseibe belehalt.

Felrobbant a traktor, összeégett a gazda. Haramás István szenttamási gazdálkodó szántáshoz akarta előkészíteni traktorát. Közben a benzintartály felrobbant és a szerencsétlen embert a meggyulladt benzinnel összeégette. Kórházba szállítása után meghalt.

Az egypengős debreceni hadirokkant-sorsjegy egyes nyemrényei megtekinthető a Tóth Gyula vasárnagykereskedés kirakatláiban (városnéző épület). Ugyanott az üzletben, valamint sorsjegyárudákban és egyes dohánylőzésekben sorsjegyek korlátozott mennyiségben kaphatók.

— Tiltott visszatérését nyolcnapi elzárás.

A debreceni rendőrség mint kihágási bíróság vonja felelősségre Siposs József 24 éves derecskei napszámot, aki az utóbbi időben a Kishegyesi-úti szükséglakásban lakott, tiltott visszatérés miatt. Dr. Boczkó Lajos rendőrtanácsos, kihágási bíró Siposs Józsefet a bizonyítási eljárás lefolytatása után nyolcnapi elzárásra ítélte.

Beleesett a forró vízzel telt edénybe Nagy József két éves hajdúhadházi gyerek és combján, hátán II. fokú égési sebeket szenvedett. Életveszélyes állapotban szállították a debreceni kórházgyógyásza i klinikára.

Hőhullám Argentínában. Buenos Airesben hétfőn hét esztendő óta a legnagyobb meleg mértek. A hőmérséklet 40 fok volt. A szárazság és a rendkívüli meleg a természeti veszélyezteteti. A narancstermés háromnegyede már elveszett.

A hetvenes udvarlót megölte a hatvanöt éves féltékeny férj. A borsodmezei Nekézseny községben gyilkosság történt. Magyar Tóza István hetvenes nyugdíjas bányászt baltatüésekkel meggyilkoltan, holtan találták. A csendőrség nyomozása kiderítette a bűncselekmény hátterét és megtalálta a gyilkost is. Magyar Tóza István özv. gyenge ember lévén, gyakran ellátogató Balázs János kovácmester feleségéhez és udvarolgotott az asszonynak. A kovács nem jó szemmel nézte az öregember udvarlását és szerelemféltésből megölte. A gyilkos férj maga is hatvanöt éves. Letartóztatták.

Elélmiszerek halmozás Braziliában. Arelleborzolt hivatali állítottak fel Braziliában, amely igen szigorú intézkedéseket hozott az élelmiszerek halmozás ellen. Egyben az árakat is letörni igyekeznek.

Brilliansgyűrűt talált a holló gyomrában. Mezőrezen Brenne francia községben egy paraszt a napokban hollót lőtt és peccenyét akart készíteni belőle. A holló felbontása közben a gyomrában brilliansgyűrűt talált.

Agyonnyomta a hőember. Algyón az utcán hőembert állítottak a gyerekek. A nagy időmbeben felhalmozott hő összeomlott és maga alá temette Sáfár Lajos hat éves kisfiút. Csak nagysokára tudták kiásni, közben azonban a ránehézhető hő-tömeg súlyától belső vérzés lépett fel nála. Haldokolva szállították kórházba.

Gázmérgezés a K. Tóth-utcán

A K. Tóth-utca 20 számú házban súlyos szénázmérgezés szenvedett egy család valamennyi tagja. Szegi Albr 57 éves nyugalmazott MÁV alkalmazott tegnap este mielőtt aludni tér feleségével és Emma nevű leányával, alaposan befűlött a szénkályhába. Emmerellen okból a kályha csöve eldugult és gázömlés keletkezett a lakásban.

Reggel, mikor Szegi Albert és családtagjai felébredtek, valamennyien erős rosszulletet, heves fejfájást érezték, sőt később Szegi Albert és felesége elvesztette eszméletét is. Szegi Emma értesítette a mentőket, akik az eszméletlen házaspárt a belgyógyászati klinikára szállították. Apólás alá vették mindkettőjüket és néhány óra múlva jobban lettek. Szegi Emma, aki kisebb-fokú gázmérgezését szenvedett, lakásán került ápolás alá.

Vámpórszerői költözött szekérről Öry Jánosné 61 éves asszony és kőltözés közben ellopták a ruhaneműt negyven pengő értékben. Öryné jelentése alapján megindult a nyomozás a tolvaj kézrekerésére.

Meghalt Püspökkladányban hirtelen Kovács István 21 éves munkás. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halált szívhibénulás okozta. A debreceni ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Asztalosmesterek figyelmébe! Értessítjük az asztalosszakosztály tagjait, hogy ma este 6 órakor szakosztályi ülést tartunk és utána folytatlagosan az eny-utalványokat fogjuk osztani. A szakosztály elnöke.

Budapest és Trieszt között autótal építenek. Trieszt fontossága nagymértékben növekedni fog az Adriai-tenger és a Dunavidék közötti forgalom szemponjából.

Felakasztotta és agyonlőtte magát a szolnoki zálogház pénztárosa, Faludi Márton. A hivatalos idő után bemen a zálogházba, egy szegre kötelet kötött, a hurkot egy szekre állva nyakába vette, majd föbelötte magát a székelt kirugta magától. Holtan találták rá. Tizenhat búcsúlevelet hagyott hátra. Tettének oka mégis ismeretlen. A pénztárban a legnagyobb rendben találtak mindent.

Forró fürdővízbe ült Hajdúhadházon Nagy József két éves gyermek és olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy az állapota életveszélyes. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség, ki járt járt el gondatlanul a fürdőszobán.

Lakodalomra tartogatott bort dőzsmálta meg Derecskén Ilyés Sándor és Sipos Imre, akik feltörték Dobos István pajtáját és elhordták a bort. Dobos fia lakodalomra tartogta a bort és abból mulatozott a két tolvaj. A csendőrök a bortolvajokat a debreceni törvényszék fogházába kísérték. Ilyés azzal védte magát, hogy Sipos őt meglevesztette, azt mondotta, hogy joga van a borhoz és azért őri fel a pajta ajtaját, mert a kulcsot elvesztették.

Mükedvelői előadás után eltűnt egy fiatal leány. A szabcsmezei Csobaj községben mükedvelői előadásán szerepelt Kiss Zsófia, a falu egyik legszebb fiatal leánya. Előadás után azt mond a szüleinek, hogy pár percre hazaszalad és azóta nyomaveszett. Hollétét a legszorgosabb kutatás dacára sem sikerült eddig megállapítani.

Lecest a létráról három méter magasból és medencésöntőreest szenvedett özv. Lakatos Mihályné 44 éves asszony. Nagyocsere 71 szám alatti lakos. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Fehér Antal máv. s. tisz. Hajdúböszörmény, fiú Antal. Csuka András rendőrörm. Kút u. 1. leány Mária Szamet Jakab hitoktató, Hatvan u. 68. leány Olga. Halba Imre npsz. H. böszörmény. leány Anikó. Dr. Nagy Sándor törv. széki jegyző Darabos u. leány Klára Márton János postatámszt. Percecs u. 19. fiú János. Erdélyi Zoltán máv. vasesztergályos Kerekes u. 41. sz. leány Ilona Kemecse Lajos npsz. Kis hegyesi út 39. leány Ibolya. Györi Attila máv. fotiszt Fényes-litke leány Tünde. Kádár László alk. munkás Sámsoni u. 47. fiú Lajos. Nagy Gyula fm. Bihar-nagybajom fia Gyula. Erdei István npsz. Püspökkladány, leány Erzsébet. Nemes Mihály dohánycserkész Nyírmártonfalva, Mária és János (ikrek). Tóth Jászberényi Sándor itélőtáblai s. tisz. Hajnal u. városi bérház, fiú Sándor. Dr. Rugonfalvi Kiss István orvos Batthyány u. 2 leány Emöke. Balla Sándor postaügynök Csengerújfalú, fiú Sándor. Takács Péter konv. cseléd Ebes 10. leány Julianna. B. Papp Miklós posta napidíjas, Kászon u. 13. fiú Antal. Egri Mihály törvényszéki atisztit Tanító u. 11. leány Julianna. Tóth Mihály szabó s. Kigyó u. 49. fiú István. Guta András munkás Szocvori u. 2. fiú Lajos. Jeremcsuk Mihály városi kocsis Dégenfeld tér 5. fiú Mihály. Jávorszki József cukorkakészítő Irinyi u. 11. fiú László. Biró László cipész m. Bercesényi u. 41. fiú László. Szabó László munkás Busi u. 21. leány Irén. Kovács Balázs munkás Böszörményi u. 14. leány Erzsébet.

Eljegyzések: Bernád Károly asztalos s. Korponai u. 5.—Vágner Julianna Péterfia u. 33. Rudolf Sámuel npsz.—Kiss Lidia Eötvös u. 29. Papp István szatócs Báthory u. 21.—Nagy Ilona Gyár u. 4.

Házasságok: Horváth Lajos npsz. Vámpórsere—Mázló Róza Nagycsere 25. Faragó István kisbirtokos Bánk 96.—Balogh Erzsébet Bánk 83. Reményi Antal fűszerkereskedőség Harsányi u. 35.—Hegedüs Ilona Harsányi G. u. 7. Kocás Sándor gazdálkodó Eötvös u. 83.—Kis Katalin Busi u. 14. Kovács Gábor birtogvári géplakatos Báthori u. 3.—Szombati Mária Szepesi u. 98. Szombati István gvári munkás Szepesi u. 98.—Léhi Erzsébet Tóth Á. u. 27. Kiss Sándor gazdálkodó Bellegel 257.—Vásárhelyi Eszter Busi u. 18. Pintér Jenő asztalos s. Repülőtér—Balogh Irén Darabos u. 36. Szabó Lajos pék s. Vendég u. 39.—Kiss Mária Bellelegel 257. Egri Béla géplakatos s. Szondi u. 24.—Budai Aranka Gohér u. 21. Garancsy István gimnáziumi tanár Kigyó u. 34.—Csuka Magdolna Hajnal u. 13. Fekete Imre MÁV mázoló. Bíró u. 6. Juhász Ilona Bellelegel 215.

Halálozások: Özv. Marjai Mihályné ref. 75 éves. Kiszegyei 40. Kiss István ref. 76 éves. Jászai u. 18. Fözö Péter ref. 91 éves. Dobozó bérház 2. Varga Mária rk. 20 éves. Ferenc József út 13. Fehér Gábor ref. 69 éves. Barcság u. 28. Gulácsy Mihály ref. 72 éves. Veres u. 4. Özv. Papp Jánosné gk. 75 éves. Szoboszlai P. I. u. 16. Katona Erzsébet ref. 6 éves. Hajdúnánás. Főtéri Ferenc rk. 81 éves. Kiszegyei út 40. Özv. Boldizsár Jánosné ref. 63 éves. Tegez u. 5. Hermell Frigyes ág. h. ev. 75 éves. Kisfaludi u. 36. Hetey Károly rk. 82 éves. Forgács u. 74. Ilyés Julianna ref. 1 hónapos Nyírbogát. Boda Ferenc ref. 21 éves. Bogyliszló. Ritter János rk. 21 éves. Pári. Kovács Mária ref. 40 éves. Kigyó u. 8. Ponya István ref. 75 éves. Ispotály tér 12. Csák Amália ref. 84 éves. Vágóhid u. 2. Bakó András rk. 29 éves Kunágo. Özv. Tajthy Pálné ág. h. ev. 87 éves. Tánacsics M. u. 12. Lipcsei Erzsébet gk. 25 éves. Kigyó u. 37. Papp Flóra gk. 22 hónapos Pesti u. 4. Bogdándi Imre rk. 2 éves. Epreker u. 16. Özv. Korik Istvánné ref. 87 éves. Kút u. 76 K. Szabó Imre ref. 77 éves. Pac 20. Alföldi János ref. 60 éves. Monti ezredes u. 18. Özv. Lakatos Albertné ref. 65 éves. Nagyszalonta. Özv. Blau Adolfiné rk. 72 éves. Hatvan u. 33. Kézdi Irén rk. 1 hónapos. Demke Kősa Bálint ref. 47 éves. Rugonfalvi u. 51. sz.

GYÁSZROVAT

Helmezi József ifjú 23 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután félháromkor lesz a köztemető II/b teremből ref. szertartással. Lakása: Vulkán-telep. **Pusztai** temetkezési intézet.

Vajda Sándorné Vékony Erzsébet tanítónő 26 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután félke tőkor lesz a köztemető II/a teremből ref. szertartással. Lakása: Nagybánya. **Radó Andriksa** 7 hónapos korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a köztemető II/a számú ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Hajdúböszörmény. Dankó temetkezés.

Tanczer Ödön MÁV s. ellenőr 63 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2/4 órakor lesz a köztemető II/a számú ravatalozó terméből a római kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Vígkedvő Mihály-u. 15. Dankó temetkezés.

Közönetnyilvánítás. Mind azoknak, akik Hermet Frigyes volt vendéglős elhunyt alkalmából gyászunkat részvételükkel enyhítették, ezúton mond köszönetet a gyászoló család.

— A prágai német népbiroság — mint a prágai lapok jelentik — a napokban kiterjedt árdrágító és zugkereskedő bandának az ügyét tárgyalta, amely főként vidéki mészárosokból állott, akik nagyban foglalkoztak állatok levágásával és a húsnak illegitim úton való forgalombahozásával. A népbiroság a három fővadtót halálra ítélte. Sok más vádlót 4—10 esztendeig terjedő fegyházbüntetéssel sújtott.

— Az amerikai foparancsnok atatisította ki Algírából Páris grófját — jelentik a római lapok. Véleményük az, hogy az amerikaiaktól féltek, hogy a különböző francia politikai csoportok Páris grófja köré csoportosulnak.

Mind meg önnék...

Sirnak mind a debreceni selyemfűrtő kis leányok, lehulltak a nagyerdei csilingelő gyöngyvörögek.

Lehulltak a nagyerdei csilingelő gyöngyvörögek, Debrecenből mind elmentek a honvédek, a huszárok.

Debrecenben ne sirjatok csillagszemű, szép leányok, jön a tavasz, újra nyílnak hóbírdógok, gyöngyvörögek.

Újra nyílnak gyöngyvörögek, bomladozó vén akácok, össze pedig mind megjönnek a honvédek, a huszárok!

Kökainé Tékar Gizella.

— A Szent István Ferencesplébánia hírei, Szerdán délután 2/5 órakor a rom. kat. iskolában bibliamagyarózat. Csütörtökön reggel 8 órakor volt lelkipásztorunk, Kiss László elhali nővérének lelkiüdvéért mutatunk be énekes, koporós gyázmisét. Kérjük kedves híveinket, hogy minél nagyobb számban sziveskedjenek azon résztvenni.

— **Hétitől kezdve megváltozott** Berlinben a színházak, mozis és zenéi előadások kezdési ideje. Az előadások ezután olyan korán kezdődnek, hogy legkésőbb hét órára befejeződnek.

— **Féltékenységi dráma Budapestben.** Hétfőn este a Dohány-utcaiban Weil Farkas Sándor (Höbszörös) rovtomult műszerész késsel agyonszúrta Fábán Sándor ny. villamosvezető feleségét, Dutz Mária és megsebesítette férjét, Fábán Sándort.

A gyilkosságot megelőzően mindhárman egyik Dohány-utcai vendéglőben borozgáltak. Weil Farkas Sándort éjszaka egy rendőr felismerte és elfogta. A főkapitányságon kihallgatták, majd őrizetbe vették. A gyilkosság mögött valószínűleg féltékenység van. Dutz Mária tíz évvel ezelőtt ismerkedett meg

Weil Farkas Sándor is szüle ett, Weil Farkas Sándor azóta többször ült börtönben s a legutóbbi büntetés ideje alatt Dutz Mária feleségül men. Fábán Sándorhoz. Amikor Weil Farkas Sándor kiszabadult, azzal fenvegtődött, hogy végezni fog szerelmeivel, mert elhagyta és most betartotta fenyegetését.

A közönség szava

Villamosjáratokat kérünk 9 óra után a fővonalon

Tisztelt Szerkesztőség! Lapjuk hasábjairól úgy látom, hogy a HÉV igazgatósága nem zárkózik el a megvalósítható „reformok” előtt, vagy legalább is komolyan tördök a forgalom javításával. Eppen ezért hisszük, hogy e soraink sem lesznek talrahanýt borsó.

Arról volna szó, hogy a fővonalon kilenc óra után nincs rendszeres villamosjárat, holott bátrán lehet állítani, hogy ennek az útvonalnak menén több tízezer ember lakik, köztük jó pár ezer olyan, aki részint a nagy távolság, részben más okok miatt rászorul a villamos igénybevételére. Hiszen, hogy mást ne mondják, a Simonyi-út környéke, a Nagyerdő, a Sestakeri, egyetem és környéke egyre jobban népesedik és ezek igyekeznek 9 óra után is ebbe a városrészbe. Felesleges bizonyítani, hogy milyen szükség volna 9 óra után is menetrendszerinti villamosjáratokra.

Való, hogy a HÉV az esti vonatokhoz beállt villamoskocsikat, de ezek a vonatok érkezéséhez igazodnak és indulási idejük teljesen bizonytalan, különösen amióta óras és másfélórás késések is előfordulnak a vasúton.

Sokezer ember kívánsága, hogy 9 óra után is legalább 15—20 percenként — tíz óráig — állítson be a HÉV egy kocsit a nagyerdei fővonalon, aztán egyet a záróra utánra: **11 órára.**

Aláírások.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— **Kossuth Lajos életregénye** —
Irtja: Hegyaljai Kiss Géza

(59) (Minden jog a szerzőé.)
A színházokban hazafias szótók, dalok zengenek. A helytartó tanácsnál kieszközlik, hogy a középületekben a sárgafekete szín és a kétfejű sas helyett magyar címert tűzzenek fel. A királyi kamaránál elérik, hogy a latin nyelv helyett azonnal a nemzeti nyelvet tegyék hivatalos nyelvvé. Bezárják a dohánytrafikokat, a lottójátékokat.

A lelkesedés leírhatatlan. — Egy Váci-utcai kereskedő hamarosan 12.000 nemzeti kokárdát és 200 háromszínű zászlót ad el. A kereskedésekből elfogynak a nemzetiszínű szalagok. Sokat rendeltek most ebből még a kétszínűek számára is.

Petőfi Talpra magyar!-ja szájáról-szájra terjed. Németre is hamarosan lefordítják. Petőfi javasolja, hogy a Hatvani-utcat nevezék el Szabadsajtó-utcának, az egyetem előtti tere Március-terének, a városháza tere Szabadság-tér nevet kapjon. Vörösmarty megkapó verset ír Sajtószabadság címen:

Ó jöjjetek ti, lánca vert rabok, Lássátok a boldog, dicső napot, S a honra mely soká túrt veletek Derüt, vigaszt és áldást hozzatok.

Mi történik Bécsben?
A magyar országos küldöttség 13 felsőházi és 59 alsóházi tagból áll. Törvényhozási tagok, országgyűlési ifjak csat-

Zengzetes dalokban, szárnyaló költeményekben, tüzes szónoklatokban fogják ünnepegni ezt a napot. A szabadság, egyenlőség és testvérség ünnepe örövendő százerek fognak mindekor hódolni a magyarok Istenének, aki a dicsőség márciusi fényes napjéért is!

A lapokban feltűnik egy hirdetés:

Kossuth Lajos arcképe kapható a Pesti Divatlap szerkesztő hivatalában és Emich Gusztáv könyvárusnál az Uri-utca szögletén, nagy formátumban kínai papíron 1 forint 20 krajcárért, kis alakban 40 pengő-krajcárért.

Kossuth ma az ország legnagyobb embere.

Bécsben egy figurás rajz fogor közkézen. Jobbfele egy gyermeked férfi. V. Ferdinánd. Aláírás: A legkisebb ember. Balfele Kossuth. Aláírás: A legnagyobb ember.

Tréfában és tréfán kívül a legnagyobb ember a márciusi napokon is, azokon túl is.

Egy fiatal ember átszellemelten néz fel rá és letérdelő.

— Úgy térdelek előtted, mint az istenség előtt, Kossuth Lajos!

Mintha a magyar nép borulna le azelőtt a próféta előtt, akikben a szabadságésgeme teszt öltött.

ÖRÖM A DUNA MENTÉN

Két napig Kossuth Bécsben a helyzet ura.

Bécs népe többször felkéri, hogy szóljon. Hatalmas szavával, ha akarja döntőleg nyúlhat bele az osztrák történet eseményeinek folyásába. De Kossuth

SPORT

A DVSC tornatermi edzései hetenként háromszor tartja. Patotás István edző vezetésével. Február elsejéig akarnak csak tornateremben dolgozni, azután kimennek a játékosok a szabadba február első hetében kezdik meg az újrarendszert vándorredzéseket, először valószínűleg Szolnokra utaznak át és a Szolnoki MÁV csapatával játszanak kétkapus edzést. Utána a DIMÁVAG csapatával edzenek a debreceni vasutasok, végül Nyíregyházára utaznak a MOVE Szabolcsra. Közben vasárnapok a DIMÁVAG, Nagyvárad AC és Aknaszlatinai BTE csapatát látják vendégül, majd Ungvárra utaznak az UAC-hoz. Az idegenben játszott mérkőzésekkel akarják a csapatot hozzászoktatni a tavaszi időny bajnoki mérkőzéséhez, melyek közül kettő Kolozsváron, kettő Marosvásárhelyen és egy Nagyváradon kerül lejátszásra.

A kalapácsvetés országos ranglistáján 13-ik helyet foglalja el Sándor Sándor, a DEAC kintű első atlétája. 37,75-ös eredményével, Gedeon Árpád, a DVSC kalapácsvetője 24-ik a ranglistán, 34,34-es dobásával.

Az ökölvívó bajnokságban az FTC hősiességét kiemelve után döntetlenül 8:8-ra végzett a Beszkárt csapatával. Csepel—BVSC 11:5. Az FTC klesett.

A DVSC sportbált rendez január 30-án a MÁV Egyetértés disztermében, egyszerű műsorral. Ezen a sportmulatságon zárják le a holtidényt a DVSC játékosok, hiszen már február 1-én megkezdik a szabadban az edzést.

Piarista gimn.—**Gyakorló gimn** 7:3. Vezette dr. Felföldy és Borsos. Igen szép küzdelem hozott a két jökepeségű együttes találkozás, melyből a nagyobb tudású piarista gimn. csapata került ki győztesen. Az első harmad változatoss játékok mutatott, melyen csak Felföldy ütőjéről tudott hálóbá szállni a korong. A második harmadban is Felföldy lövi az első gólt, de erre Borsos egyéni játék után szépit. A harmad végén Őrsi—Tóth lövése talál utat a hálóbá. A harmadik harmadban Felföldy négy gólt üt a gyakorlóknak, míg Gőrgy és Hankiss egyet-egyet a piaristák.

nem él hatalmával. Bizik az udvar ígéretében. Megelégedi azt a győzelmet, amely a király ígérete révén a magyar nemzetre várt.

Bécs öröme tetőpontra hág. Az uralkodó a két trónörökösével, Ferenc Károly és Ferenc József főherceggel nyitott kocsin, örömrivalgásban közben járja be a császárvárost. Pár óra múlva kihirdeti, hogy ad sajtószabadságot, elismeri a nemzetörtséget s alkotmány szerkesztésére összehívja a tartományi rendeket.

Akit tegnap Pozsony ünnepe, most Bécs borítja el virágaival.

— De még én csak nem is álmodtam a dolgok felől, mik reám Bécsben vártak — írja Kossuth az emlékiratában. — Idegen földön idegen voltam, kit személyesen a császári városházán alig ismert valaki, de még hangzott a hír a felvilágyzott nép szívében, melyet számára szabadságot követelő szavaim rezgésbe hoztak. S én, az igénytelen idegen, olyan határtalan ragaszkodással láttam magamat körülvevő, mely a válságok perceiben a gyenge kéznek is hatalmat ad, hajtvá vagy visszariasztva, de belemarkolhatni a történelem kerekének küllőibe. Lázasan ingerült százézer ember kíséretében érkeztem szállásomra. Este a nép freneticus ujjongásai között myriád lámpa fényénél szemlét tartottam az utcákon felállított ötvenezernyi polgári katona felett...

Hanem a Burg ablakai sötétek, hallgatagok, titokzatosak. Mi történik ott?

(Folyt. köv.)

Jók voltak: Abonyi, Felföldy, Őrsi, Tóth, illetve Borsos, Hankiss és Gőrgy. A játékezők közül dr. Felföldy ítélettel igen sokszor élénk visszatérést keltettek.
Ma délelőtt féltízkor a nagyerdei jégen a Társ. Ker. csapata a gyak. gimn. együttesével küzd a második helyért melyen a győztest nehéz lenne megjelölni.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Érdeklődő. Névváltoztatás iránti kérelmet a m. kir. belügyminiszter úrhoz címezve a városházán a földszint 8. számú szobájában az iktatóban kell benyújtani. Mellékelendő a saját és ha vannak, gyermekeinek anyakönyvi kivonatai, amennyiben nem nőtlen, akkor a házassági anyakönyvi kivonat is. A nemességigazolási ügyben tessék Reszegi Lajos nyug. vörmegeyi tisztviselőhöz fordulni (Miklós-utca 4), aki minden idevonatkozó útbajagítást megad.

Egy tanár. Beküldött írása rendkívül figyelemreméltó, érdekes és értékes. Ha közlésre szánja, sziveskedjék névaláírásával ellátni, illetve felhatalmazni bennünket — megnevezve magát —, hogy nevével a cikk alá írassuk. Erre bizonyos nyomós okok készletnek bennünket, de különben is a cikknek a név is fémjelzést adna. Amennyiben pedig a névvel való közléshez nem járulna hozzá, úgy b. írást a debreceni keresztény egyházi vezetőkhez eljuttatjuk, mert valóban kívánatos, ha a cikkben említett mételevél ellenállóására valamit tennénk.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1900:XVI. tc. 8. §-a alapján az Országos Mezőgazdasági Biztosítói Intézetet illető s a mezőgazdasági cselédek után járó hozzájárulási díj 1943. évi összeirásai és kivételi lajstroma f. évi január hó 18-tól január hó 25-ével záródó 8 napi közszemlére van kitéve a városi adóhivatal 8. sz. szobájában. Erdékelt munkaadók a közszemle ideje alatt a hivatalos időben — d. e. 8—12 óra között — a lajstromot megtekinthetik. A kivétel elleni felszólalások a közszemle letelte után 15 nap alatt Debrecen sz. kir. város Polgármesteréhez címzetten a városi adóhivatalnál adandók be.

Egyben felhívja a városi adóhivatal az érdekelte munkaadókat, géptulajdonosokat, hogy gazdaságukban foglalkoztatott gazdasági cselédeket, szegődményes iparosokat, idegy és somásmunkásokat, gépmunkásokat biztosítás végett és a cseléd változtatás írtás végett a cselédkönyv a tárgy munkaszerveződés minden esetben az öregségi biztosítási könyv bemutatása mellett a munkavállaló szolgálatba lépéséről számított 15 napon belül jelentésük be, a díj fizetési kötelezettségüknek tegyenek eleget.

Gazdasági cselédeknek tekintendők nemre és korra való tekintet nélkül azok a cselédek, akik gazdasági munka végzésére szerződtek legalább egy hónapra vagy egy hónapot meghaladó időre, személyes és folyamatos szolgálattal teljesítésére előre meghatározott bérért.

A gépmunkásokat a géptulajdonos köteles biztosítani még akkor is, ha másnak a gazdaságában dolgoztak és a gépmunkásokat a munkavállaló gazdák fogadják fel. A gépmunkások biztosítása a próba cséplés idejére is kötelező. Biztosítás kötelezettsége alá tartozik a munkabér nélkül dolgozó társasépléltető és kisegítő családtag is. A gépmunkások biztosítása átalány szerződés kötésével is eszközölhető.

